

BENKI KUU YA TANZANIA

**Tathimini Ya Uchumi
Ya Mwezi**

Agosti 2025

Yaliyomo

1.0 Mwenendo wa Uchumi wa Dunia.....	1
2.0 Mwenendo wa Uchumi wa Taifa.....	3
2.1 Mfumuko wa Bei.....	3
2.2 Sera ya Fedha.....	5
2.3 Viwango vya Riba.....	7
2.4 Masoko ya Fedha	7
2.5 Utekelezaji wa Bajeti ya Serikali.....	8
2.6 Mwenendo wa Deni la Taifa.....	9
2.7 Mwenendo wa Sekta ya Nje.....	11
3.0 Mwenendo wa Uchumi wa Zanzibar.....	13
3.1 Mfumuko wa Bei.....	13
3.2 Shughuli za Bajeti ya Serikali.....	14
3.3 Mwenendo wa Sekta ya Nje.....	14
Viambatisho.....	17

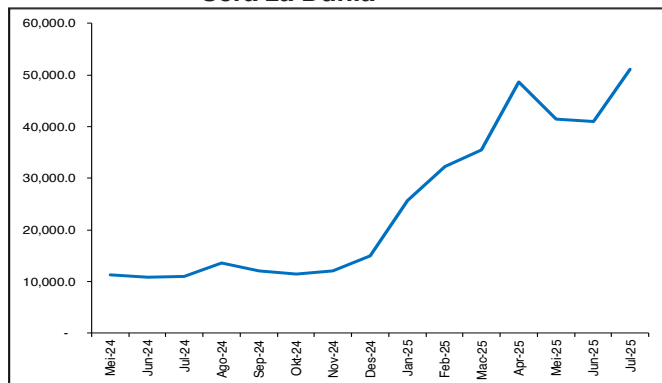

1.0 Mwenendo wa Uchumi wa Dunia

Uchumi wa dunia umeendelea kuwa thabiti ukichangiwa na kuboreshwa kwa mazingira ya kifedha pamoja na kupungua kwa athari za ongezeko la ushuru wa bidhaa baina ya mataifa makubwa kibiashara. Pamoja na kuimarika huku, kasi ya ukuaji wa uchumi iko kwenye hatari ya kupungua kutokana na matarajio ya madiliko ya sera za biashara baina ya nchi kubwa kiuchumi duniani (Kielelezo 1.1a na 1.1b).

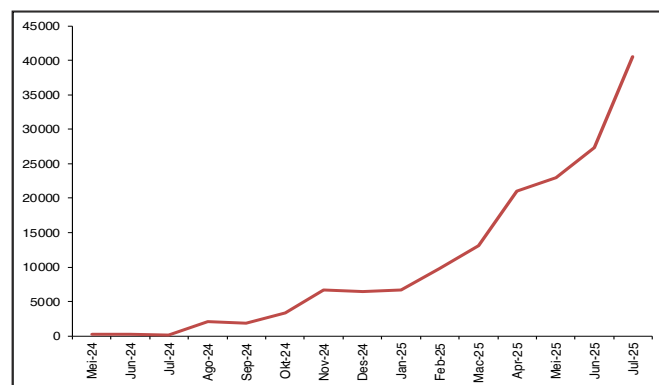
Kwa ujumla, mfumuko wa bei duniani umeendelea kuwa wa wastani katika maeneo mengi mwezi Julai 2025, ukichangiwa na kupungua kwa vikwazo vya ugavi wa bidhaa na utulivu wa bei za bidhaa muhimu (Kielelezo 1.2). Kutokana na hali hii, benki kuu katika nchi nyingi ziliamua kutobadilisha viwango vya riba ya benki kuu vilivyopo, kwa lengo la kuleta uwiano baina ya kudhibiti matarajio ya mfumuko wa bei katika kipindi cha muda wa kati na kuchochea kasi ya ukuaji wa shughuli za uchumi. Katika ukanda wa Jumuiya ya Maendeleo ya Kusini mwa Afrika, mfumuko wa bei ulikua na muelekeo wa kupanda kwa baadhi ya nchi na kupungua kwa nchi nyingine, huku katika ukanda wa Jumuiya ya Afrika Mashariki, mfumuko wa bei uliendelea kuwa ndani ya kiwango kinachokubalika kwenye mtangamano wa kikanda wa chini ya asilimia 8 (Kielelezo 1.3 na 1.4).

Kielelezo 1.1a: Fahirisi ya Kutokuwa na-Uhakika ya Sera za Dunia

Chanzo : <https://www.policyuncertainty.com/trade>

Kielelezo 1.1b: Fahirisi ya Kutokuwa-na-Uhakika wa biashara Duniani

Chanzo : <https://worlduncertaintyindex.com/>

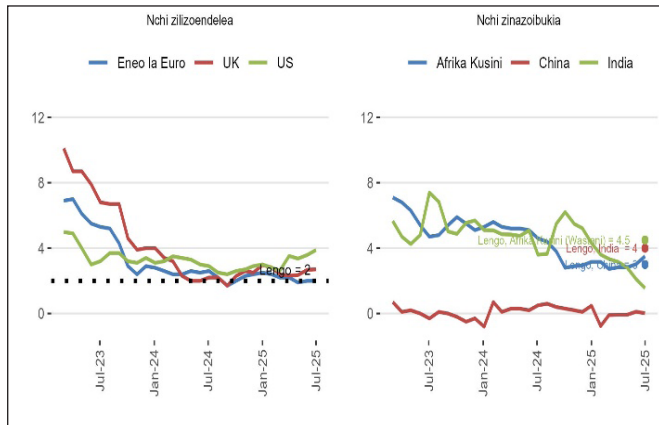
Mwezi Julai 2025, mwenendo wa bei katika soko la bidhaa duniani ulionesha hali isiyotabirika ikilinganishwa na mwezi uliotangulia. Bei ya mafuta ghafi iliendelea kuwa tulivu katika kiwango cha dola za Marekani 69.2 kwa pipa, licha ya nchi za Urusi na Iran kuwekewa vikwazo vipya vya kiuchumi (Jedwali A8). Utulivu huu ulichangiwa kwa kiwango kikubwa na kuongezeka kwa akiba ya mafuta nchini Marekani na China, pamoja na ongezeko la uzalishaji kutoka nchi zisizo wanachama wa OPEC+ ambalo lilifidia upungufu wa uzalishaji kutoka kwa wanachama wa OPEC+. Bei ya dhahabu ilishuka kufuatia kulegezwa kwa vikwazo vya kibiashara duniani. Hali hii ilipelekea kupungua kwa uhitaji wa dhahabu kama sehemu salama ya uwekezaji.

Bei ya kahawa ilishuka zaidi kutokana na msimu wa mavuno unaoendelea nchini Brazil na Vietnam. Bei ya ngano pia ilipungua kutokana na msimu mpya wa mavuno katika nchi za Kaskazini mwa Dunia. Bei ya mahindi na mchele zilipungua ikilinganishwa na mwezi uliopita, kutokana na wingi wa usambazaji wa bidhaa za mauzo ya nje na kupungua kwa mahitaji ya uagizaji. Wakati huohuo, bei ya sukari ilishuka kidogo kutokana na kuongezeka kwa uzalishaji katika nchi zinazoongoza kwa uzalishaji wa bidhaa hiyo, hususan Brazil, India na Thailand. Kwa upande mwingine, bei ya tumbaku ilipanda kutokana na ongezeko la mahitaji duniani, hususan katika ukanda wa Asia-Pacific. Bei ya mafuta ya mawese pia iliongezeka, ikichochewa na mahitaji makubwa na kuimarika kwa ushindani. Bei ya mbolea iliendelea kupanda, ikionyesha ongezeko la mahitaji maeneo

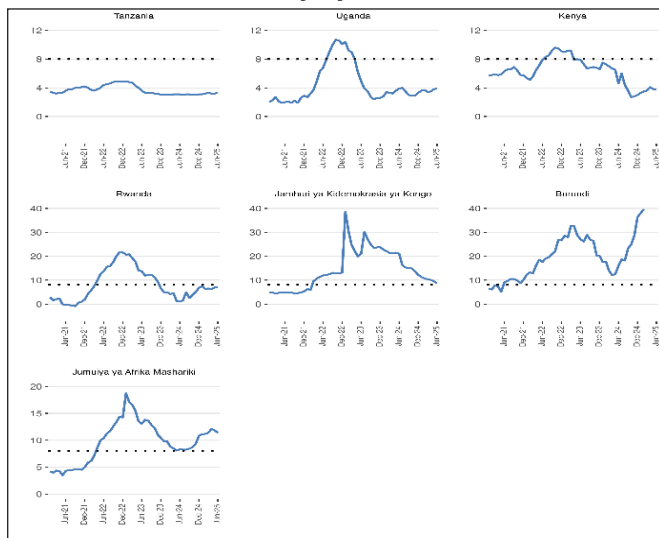
mengi duniani (Kielelezo 1.5).

Kielelezo 1.2: Mfumuko wa Bei kwa Nchi Zinazoendelea na Zinazochipukia Kiuchumi

Chanzo: Bloomberg

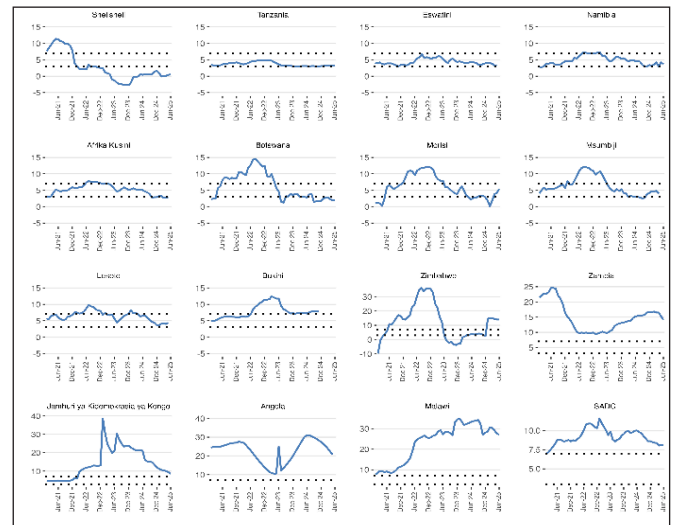
Kielelezo 1.3: Mfumuko wa Bei Miongoni mwa Nchi za Jumuiya ya Afrika Mashariki

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Tanbihi: Mistari ya nukta inaashiria viwango vya mfumuko wa bei vilivyokusudiwa (inflation target)

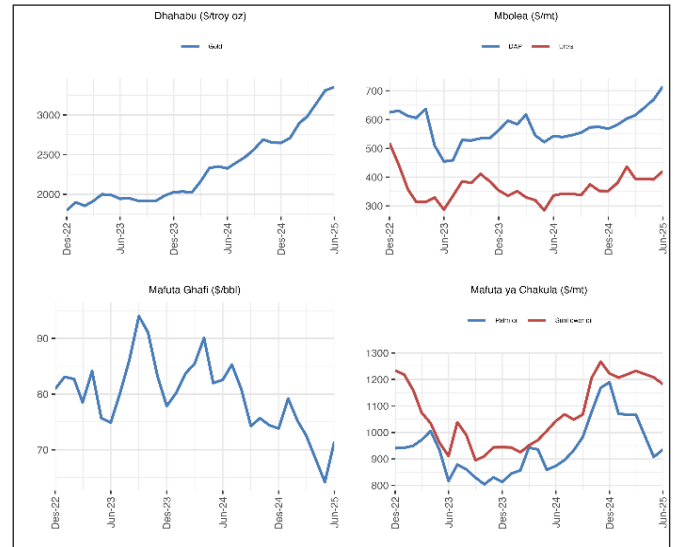
Kielelezo 1.4: Mfumuko wa Bei Miongoni mwa Nchi za Jumuiya ya Maendeleo ya Nchi za Kusini mwa Afrika

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Tanbihi: Mistari ya nukta inaashiria viwango vya mfumuko wa bei vilivyokusudiwa (inflation target)

Kielelezo 1.5: Bei za Bidhaa katika Soko la Dunia

Chanzo: <http://www.worldbank.org/prospects>

Tanbihi: DAP Inaashiria Di-ammonium phosphate

2.0 Mwenendo wa Uchumi wa Taifa

2.1 Mfumuko wa Bei

Kiwango cha mfumuko wa bei kimeendelea kuwa ndani ya wigo wa lengo la nchi na vigezo vya mtangamano wa kiuchumi kwa nchi za Jumuiya ya Afrika Mashariki na Jumuiya ya Maendeleo ya Kusini mwa Afrika (Kielelezo 2.1.1). Kwa mwezi wa

Julai 2025, mfumuko wa bei ulikua kwa asilimia 3.3, sawasawa na mfumuko wa bei katika mwezi wa Juni 2025. Matokeo haya yanaakisi ongezeko la mfumuko wa bei wa vyakula na vinywaji baridi lililofidiwa na kupungua kwa kasi ya mfumuko wa bei kupungua kwa bei za bidhaa za msingi kama mafuta, umeme na nishati (Jedwali 2.1.1).

Jedwali 2.1.1: Maendeleo ya Mfumuko wa Bei

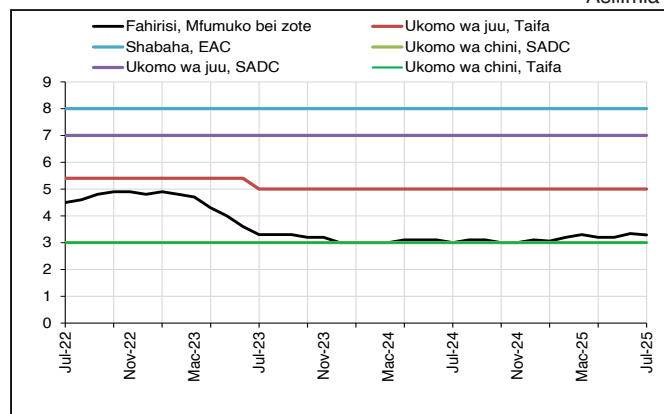
2020 = 100

Makundi Makuu ya Fahirisi	Mizania	Badiliko la Mfumuko wa bei (Asilimia)					
		Badiliko: Mwezi hadi Mwezi			Badiliko kwa Mwaka		
		Julai-24	Juni-25	Julai-25	Julai-24	Juni-25	Julai-25
Vyakula na vinywaji baridi	28.2	-1.1	0.7	-0.8	0.9	7.3	7.6
Vinywaji vikali na tumbaku	1.9	0.6	0.1	0.1	3.2	3.5	3.0
Nguo, mavazi na viatu	10.8	0.1	0.2	0.0	1.8	2.0	1.9
Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	15.1	-0.1	0.2	-0.4	6.6	1.7	1.3
Samani, vifaa vya nyumbani na ukarabati wa makazi	7.9	0.3	0.0	0.6	3.5	2.0	2.4
Afya	2.5	0.3	0.0	0.1	1.9	1.8	1.6
Usafiri	14.1	0.3	0.0	0.0	5.2	1.6	1.2
Habari na mawasiliano	5.4	-0.1	0.0	0.0	1.7	0.0	0.2
Burudani, michezo na utamaduni	1.6	0.3	-0.1	-0.1	3.3	1.4	1.0
Elimu	2.0	0.0	0.0	0.0	3.4	3.1	3.1
Migahawa na huduma za malazi	6.6	0.3	0.0	0.0	2.8	1.3	1.0
Bima na huduma za kifedha	2.1	0.0	0.0	0.0	1.7	0.6	0.6
Huduma binafsi, hifadhi ya jamii na bidha na huduma mchanganyiko	2.1	0.0	0.0	0.0	7.2	2.0	2.0
Bidhaa zote	100.0	-0.2	0.3	-0.3	3.1	3.3	3.3
Makundi mengine teule							
Bidhaa za msingi	73.9	0.2	0.2	0.0	3.6	2.1	1.9
Fahirisi isiyojumuisha fahirisi za bidhaa za msingi	26.1	-0.4	-0.2	1.0	1.8	5.6	7.1
Mafuta, nishati na bili za maji	5.7	4.1	0.0	0.2	13.5	6.1	2.1
Huduma	37.2	0.2	0.0	0.0	2.9	1.0	0.9
Bidhaa	62.8	0.0	0.1	0.4	3.2	4.2	4.7
Bidhaa na huduma za elimu	4.1	0.3	0.0	0.0	3.7	3.2	2.9
Bidhaa zote isipokuwa chakula na vinywaji visivyo na kilevi	71.8	0.5	0.1	0.1	4.0	2.1	1.7

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.1.1: Mfumuko wa Bei na Malengo Yake

Asilimia

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Mfumuko wa bei za vyakula na vinywaji baridi ulikua kwa asilimia 7.6 katika mwezi Julai 2025, kutoka asilimia 7.3 ya mwezi Juni 2025 na asilimia 1.0 mwezi Julai 2024. Ongezeko la mfumuko wa bei limechangiwa na ongezeko la bei za vyakula vya nafaka, kama mchele, mtama na uwele (Kielelezo 2.1.2a and Kielelezo 2.1.2b).

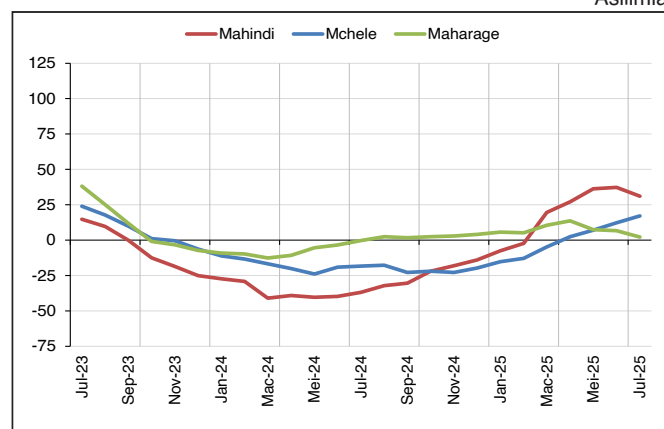
Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula (NFRA) ilitoa jumla ya tani 1,855.3 za mahindi mwezi Julai 2025. Pamoja na kiwango hiki kutolewa, NFRA iliendelea kuwa na akiba ya tani 485,930.4, ambayo ni kubwa ikilinganishwa na tani 368,855 kwenye kipindi kama hicho mwaka 2024. Hali hii ilichangiwa na mavuno mazuri katika msimu uliopita wa kilimo pamoja na upatikanaji wa fedha za kutosha kwa ajili ya ununuzi wa mazao (Jedwali 2.1.2)

Kielelezo 2.1.2: Kiwango cha Mfumuko wa Bei za

Mazao

a. Mazao ya vyakula vikuu

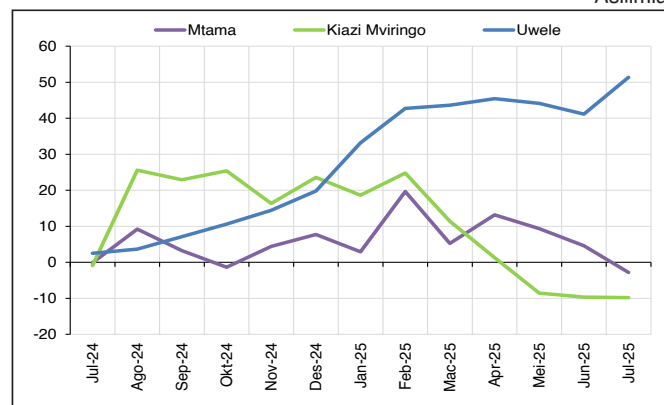
Asilimia

Chanzo: Wizara ya Viwanda na Biashara, na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

b. Mazao vyakula mbadala

Asilimia

Chanzo: Wizara ya Viwanda na Biashara, na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

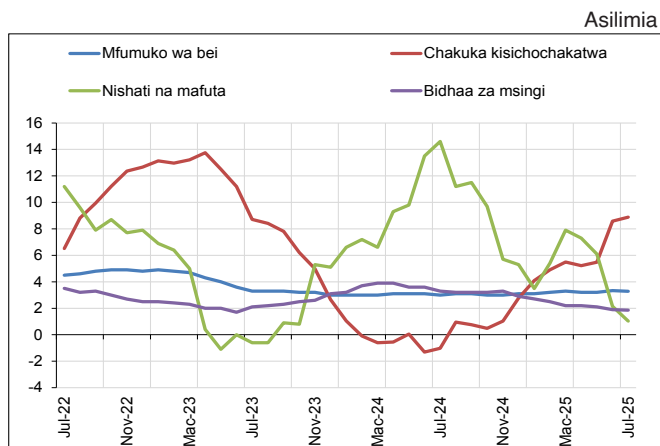
Jedwali 2.1.2: Akiba ya Chakula katika Hifadhi ya Chakula

	Tani					
Kipindi	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Jan	43,597	110,398	207,899	124,736	270,984	646,480
Feb	41,231	110,389	203,297	106,881	326,172	619,659
Mac	39,597	109,231	200,626	80,123	336,099	587,062
Apr	38,053	109,231	190,366	63,808	340,102	557,228
Mei	38,291	108,284	149,402	51,367	340,002	509,990
Jun	52,725	107,384	141,576	46,665	340,479	477,923
Jul	90,255	107,384	140,695	94,088	368,855	485,930
Ago	92,991	123,635	144,410	210,020	489,187	
Sep	109,733	150,057	149,044	244,169	651,403	
Okt	110,895	192,408	151,794	244,289	708,399	
Nov	110,289	209,057	147,401	244,223	702,502	
Des	110,398	214,968	137,655	248,282	677,115	

Chanzo: Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula.

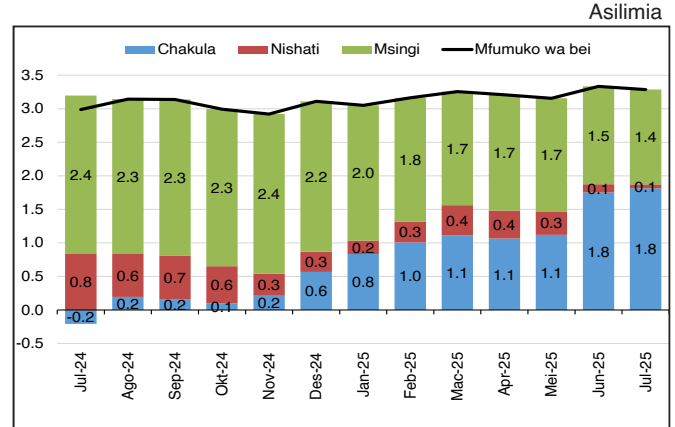
Mfumuko wa bei za bidhaa za msingi (core inflation) ulikua kwa asilimia 1.9 katika mwezi Julai 2025, sawa na mwezi Juni 2025, ukishuka kutoka asilimia 3.6 mwezi Julai 2024. Usawa kati ya mwezi Agosti na Julai 2025 unaakisi utulivu wa bei za malazi na huduma (Kielelezo 2.1.3). Hali hii imechangiwa pia na kupungua kwa bei za bidhaa katika masoko ya kimataifa. Kwa upande wa mchango, kundi la vyakula visivyochakatwa limeendelea kuchangia zaidi katika mfumuko wa bei, ikifuatiwa na bidhaa za msingi na nishati (Kielelezo 2.1.4).

Kielelezo 2.1.3: Viwango vya Mfumuko wa Bei kwa Miezi Kumi na Mbili

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

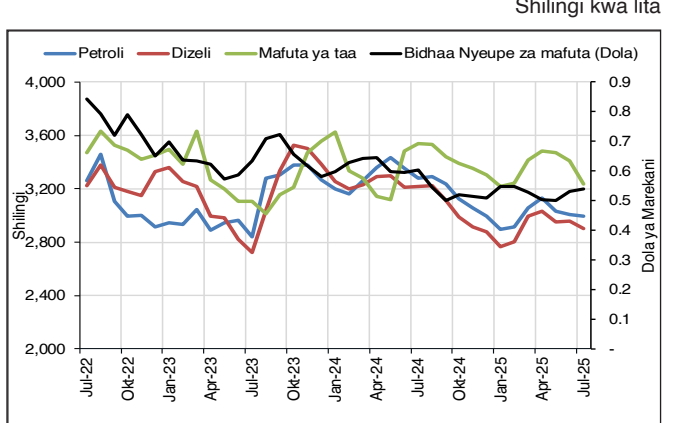
Kielelezo 2.1.4: Mchango katika Mfumuko wa Bei

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Mfumuko wa bei za nishati, mafuta na huduma za msingi ulishuka hadi asilimia 1.0 kwa mwezi Julai 2025, kutoka asilimia 2.1 mwezi Juni 2025 na asilimia 1.5 mwezi Julai 2024 (Kielelezo 2.1.3). Kupungua huku kulitokana na kushuka zaidi kwa bei za mkaa. Aidha, bei za bidhaa zitokanazo na mafuta ya petroli, dizeli na mafuta ya taa katika mwezi husika ziliendelea kushuka, sambamba na mwenendo wa soko la dunia (Kielelezo 2.1.5). Kupungua huku kumechangia kuleta ustahimilivu wa mfumuko wa bei wa jumla.

Kielelezo 2.1.5: Bei za Ndani za Mafuta ya Petroli, Diseli na Mafuta ya Taa

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

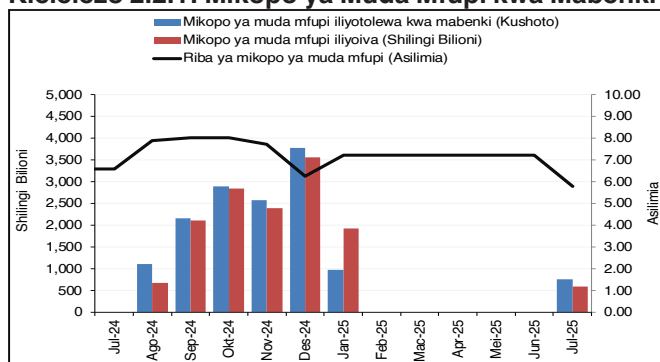

2.2 Sera ya Fedha

Kamati ya Sera ya Fedha, katika kikao chake cha 237 kilichofanyika mwezi wa Julai 2025, iliamua kupunguza Riba ya Benki Kuu (CBR) kutoka asilimia 6.00 hadi asilimia 5.75 kwa robo mwaka inayoishia Septemba 2025. Uamuzi huu ulichukuliwa kwa lengo la kuongeza ukuaji wa mikopo kwenye sekta ya binafsi ili kuchochea zaidi shughuli za kiuchumi. Uamuzi huu pia ulizingatia mwelekeo wa mfumuko wa bei ambao unatarajiwa kuendelea kuwa chini ya asilimia 5; vihatarishi vinavyotokana na kutotabirika kwa mwenendo wa uchumi wa dunia, na kuendelea kuimarika kwa hali ya uchumi wa ndani. Kwa muktadha huu, Benki Kuu imeendelea kutekeleza sera ya fedha kwa lengo la kuhakikisha kuwa riba ya mikopo ya siku 7 katika soko la fedha baina ya benki inakuwa ndani ya wigo wa asilimia 3.75 hadi asilimia 7.75.

Katika utekelezaji wa Sera ya Fedha, Benki Kuu ilitoa mikopo ya muda mfupi (reverse repo) yenye thamani ya Shilingi bilioni 758.8 mwezi wa Julai 2025, kwa lengo la kuimarisha hali ukwasi katika mfumo wa kibenki. Hatua hii ilipelekea riba ya mikopo ya siku saba katika soko la fedha baina ya mabanki inabaki ndani ya wigo wa Riba ya Benki Kuu (Kielelezo 2.2.1 na 2.2.2).

Kielelezo 2.2.1: Mikopo ya Muda Mfupi kwa Mabanki

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Mfumo wa Sera ya Fedha wa Benki Kuu ya Tanzania.

Jukumu la msingi la Benki Kuu ya Tanzania ni kuandaa na kutekeleza sera ya fedha. Sera ya fedha inajumuisha hatua au maamuzi yanayolenga kuthibiti ujazi wa fedha katika uchumi ambao huchangia katika kuamua viwango vya riba vinavyopangwa na benki na taasisi za fedha kwa wateja wao, na hivyo kuathiri mfumuko wa bei na ukuaji wa pato la taifa.

Malengo ya sera ya fedha ni kudumisha utulivu wa bei, ikiwa na maana ya kuwa na kiwango cha chini na tulivu cha mfumuko wa bei kwa muda mrefu, pamoja na kusaidia ukuaji wa uchumi. Mfumuko wa bei hupimwa kwa mabadiliko ya mwaka ya fahirisi ya bei za mlaji (Consumer Price Index), ambayo huwasilishwa kwa asilimia. Kwa kipindi cha kati (hadi miaka 5), lengo la mfumuko wa bei ni kuwa kati ya asilimia 3 hadi 5.

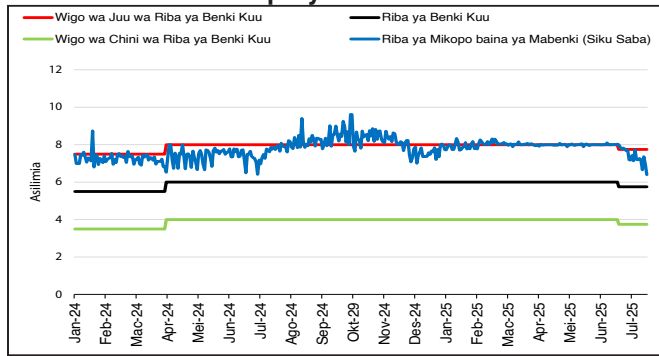
Ili kutekeleza malengo haya, Kamati ya Sera ya Fedha hufanya tathmini ya hali ya uchumi na kuamua kiwango cha riba ya Benki Kuu (Central Bank Rate) kwa lengo la kuthibiti mfumuko wa bei na kukuza uchumi. Benki Kuu ya Tanzania hutekeleza sera ya fedha kwa kuhakikisha kuwa kiwango cha riba ya mikopo ya siku 7 baina ya benki, ambayo ni kipimo cha utekelezaji kinachoendana na Riba ya Benki Kuu.

Benki Kuu ya Tanzania hutumia nyanzo mbalimbali za sera ya fedha ili kuhakikisha kuwa lengo la uendeshaji linaendana na riba ya Benki Kuu. Nyanzo kuu za utekelezaji wa Sera ya fedha ni pamoja na mikopo ya muda mfupi baina ya Benki Kuu na benki za biashara (repo and reverse repo), dhamana za Serikali za siku 35 na 91, kiwango cha amana za benki za biashara kinachotakiwa kuwekwa kisheria Benki Kuu (*Statutory Minimum Reserve Requirement Ratio*) na uuzaji na ununuzi wa fedha za kigeni baina ya benki katika soko la jumla la fedha za kigeni. Pamoja na nyanzo hizo, Benki Kuu pia hutoa mikopo ya muda mfupi ambayo hutakiwa kurudishwa ndani ya siku husika na ile ya siku moja (*Intraday and Lombard loan facilities*) ili kusaidia uwepo wa ufanisi katika mifumo ya malipo na ufanyaji wa miamala.

Benki Kuu ya Tanzania hutekeleza jukumu lake la kuandaa na kutekeleza wa sera ya fedha kwa uwazi. Maamuzi ya Kamati ya Sera ya Fedha, ikiwemo kuhusu riba ya Benki Kuu huwasilishwa kwenye mikutano ya Gavana na wakuu wa taasisi za kibenki na pia kwa umma kupitia vyombo vya habari. Vilevile, Benki Kuu huchapisha Tamko la Kamati ya Sera ya Fedha na taarifa mbalimbali zinazoainisha mwelekeo wa sera ya fedha, matokeo ya utekelezaji wake na mwenendo wa uchumi kwa ujumla. Taarifa hizi zinapatikana kupitia tovuti ya Benki Kuu ya Tanzania (www.bot.go.tz).

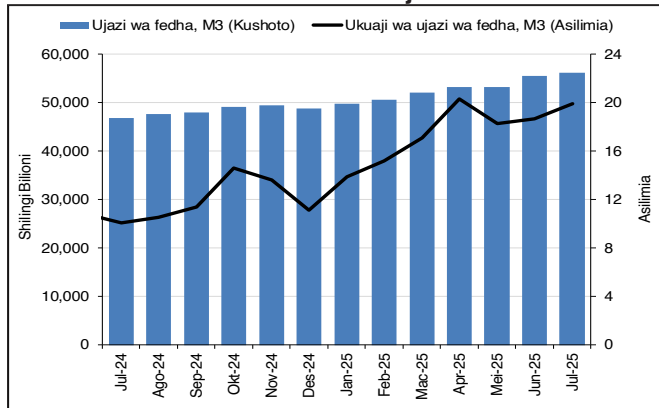
Kielelezo 2.2.2: Riba ya Benki Kuu na Riba ya Mikopo ya Siku 7

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3) ulikua kwa asilimia 19.9 mwaka ulioishia Julai 2025, ikilinganishwa na ukuaji wa asilimia 18.7 mwezi uliotangulia, sambamba na mwelekeo wa sera ya fedha (Kielelezo 2.2.3 na Jedwali 2.2.1). Ukuaji huu ulitokana na ongezeko la mikopo kwa sekta binafsi (Kielelezo 2.2.4). Mikopo kwa sekta binafsi iliendelea kukua kwa kasi, ikiongezeka kwa asilimia 15.9, sawa na kiwango kilichorekodiwa mwezi uliotangulia (Kielelezo 2.2.5).

Kielelezo 2.2.3: Mwenendo wa Ujazi wa Fedha

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

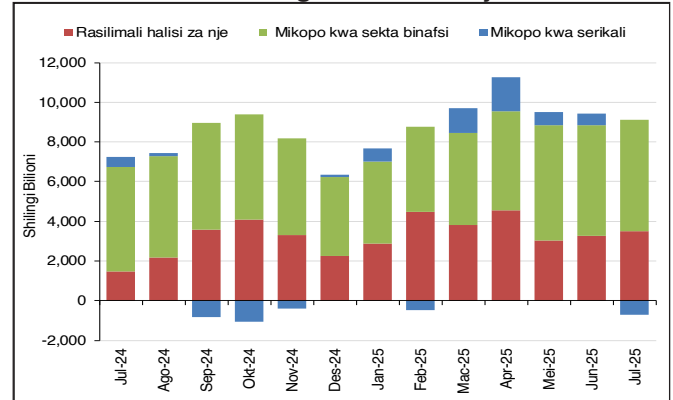
Jedwali 2.2.1: Ujazi wa Fedha na Vipengele Vyake

	Kiasi (Shilingi Bilioni)			Ukuaji kwa mwaka (%)		
	Jul-24	Jun-25	Jul-25	Jul-24	Jun-25	Jul-25
Rasilimali halisi za nje	12,226.7	15,509.5	15,726.1	13.5	26.7	28.6
Rasilimali halisi za nje za Benki Kuu	12,227.6	13,623.0	13,884.0	7.4	10.3	13.5
Rasilimali halisi za nje za mabenki	-0.9	1,886.5	1,842.1	---	---	---
Rasilimali halisi za ndani	34,704.7	39,973.8	40,565.0	8.9	15.8	16.9
Madai rasmi ya ndani	47,250.2	52,610.3	52,147.8	13.9	13.2	10.4
Amana za Serikali zilizopo Benki Kuu na Benki za Biashara	8,467.3	7,988.1	7,961.4	-5.7	-7.3	-6.0
Mikopo kwa sekta binafsi	35,354.6	40,549.0	40,972.2	17.6	15.9	15.9
Rasilimali nyinginezo	-12,545.5	-12,636.5	-11,582.8	30.7	5.9	-7.7
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	46,931.4	55,483.3	56,291.1	10.1	18.7	19.9
Amana za fedha za kigeni	11,450.8	13,769.3	13,653.2	16.5	19.8	19.2
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri pana (M2)	35,480.6	41,714.0	42,637.9	8.1	18.3	20.2
Amana zinginezo	13,304.6	16,060.1	16,406.3	8.1	21.0	23.3
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	22,176.0	25,653.9	26,231.6	8.1	16.6	18.3
Ujazi wa fedha uilo kwenye mzunguko	7,085.6	7,874.8	8,122.1	11.6	11.3	14.6
Amana za hundi	15,090.3	17,779.1	18,109.4	6.6	19.2	20.0
Fedha za msingi (M0)	10,896.5	12,451.7	13,423.8	6.9	14.0	23.2

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania, mabenki

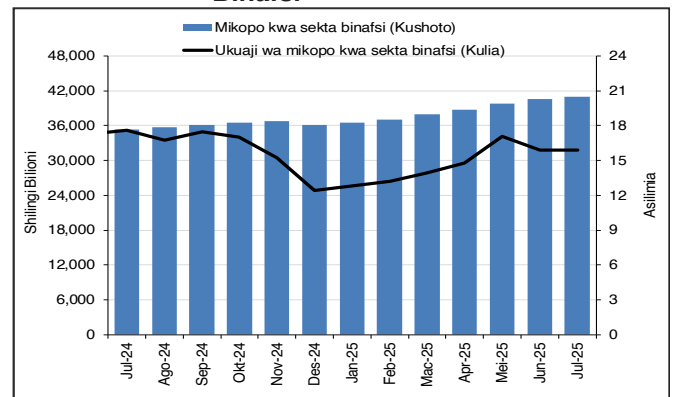
Tanbihi: "—" Inaashiria ukuaji unaozidi asilimia 100

Kielelezo 2.2.4: Mchango katika Ukuaji wa M3

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania, mabenki

Kielelezo 2.2.5: Mwenendo wa Mikopo kwa Sekta Binafsi

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

Ukuaji wa mikopo inayoelekezwa kwenye shughuli za kilimo umeendelea kuimarika, ambapo mwezi Julai 2025, ukuaji ulifikia asilimia 31.8, zikifuatiwa na shughuli za uchimbaji madini na mawe, kwa asilimia 26.2, na uchukuzi na mawasiliano, kwa asilimia 21.6 (Jedwali 2.2.2). Wakati huohuo, mikopo kwa shughuli binafsi, ambayo hutumika kugharamia biashara ndogo na za kati iliendelea kuchukua sehemu kubwa ya mikopo yote, kwa asilimia 35.5, ikifuatiwa na biashara na kilimo zilizokuwa na asilima 14 na asilimia 13.3, mtawalia (Kielelezo 2.2.6)

Jedwali 2.2.2: Ukuaji wa Mikopo kwa Shughuli za Uchumi

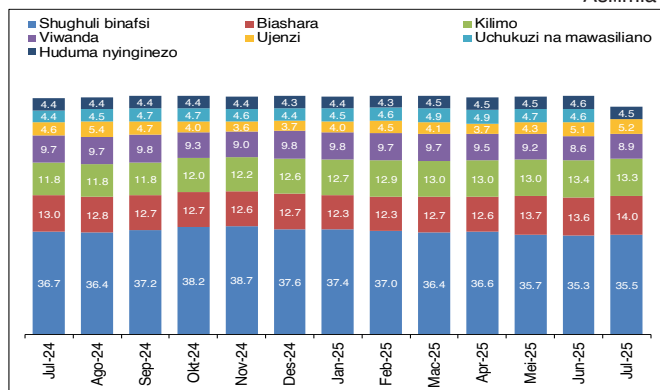
	Asilimia									
	Jul-24	Des-24	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25	
Kilimo	44.6	41.0	41.6	37.2	36.3	29.8	29.8	30.2	31.8	
Ujenzi	16.3	13.2	14.8	14.5	22.4	23.8	25.6	25.7	18.9	
Uchukuzi na mawasiliano	11.6	11.6	19.0	23.1	35.1	39.2	27.9	25.7	21.6	
Biashara	0.3	2.7	1.3	4.6	5.4	7.0	21.7	22.5	13.0	
Uchimbaji Madini	0.8	5.6	5.0	5.8	12.7	14.4	24.1	21.3	26.2	
Hoteli na migahawa	19.5	-36.3	-30.6	-28.2	-24.8	-10.5	22.9	20.8	0.8	
Shughuli binafsi	17.7	14.7	13.9	13.1	9.4	14.7	13.6	13.7	13.1	
Viwanda	23.9	16.3	18.0	16.9	10.9	7.7	7.3	2.5	6.3	

Chanzo: Mabenki na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.6: Mchango wa Shughuli za Kiuchumi katika Ukuaji wa Mikopo

Asilimia

Chanzo: Mabenki na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

2.3 Viwango vya Riba

Mwenendo wa riba za mikopo na amana za mabenki hazikuonyesha mabadiliko makubwa katika kipindi cha mwezi Julai 2025, ikilinganishwa na mwezi uliotangulia. Wastani wa riba za mikopo ulipungua kwa kasi ndogo hadi kufikia asilimia 15.16, kutoka asilimia 15.23 mwezi uliotangulia (Jedwali 2.3.1). Vilevile, riba za mikopo ya wateja wakubwa (negotiated lending rates) zilipungua kidogo kutoka asilimia 12.68 hadi asilimia 12.56. Riba za amana ziliongezeka kwa kasi ndogo hadi wastani wa asilimia 8.83, kutoka asilimia 8.74. Aidha, riba za amana za wateja wakubwa (negotiated deposit rate) zilipungua hadi asilimia 10.72 kutoka asilimia 11.21 iliyorekodiwa mwezi uliotangulia. Wigo kati ya riba za mikopo na amana za mwaka ulipungua hadi asilimia 5.63, kutoka asilimia 6.66 mwezi Julai 2024.

Jedwali 2.3.1: Riba za Amana na Mikopo Inayotolewa na Benki za Biashara

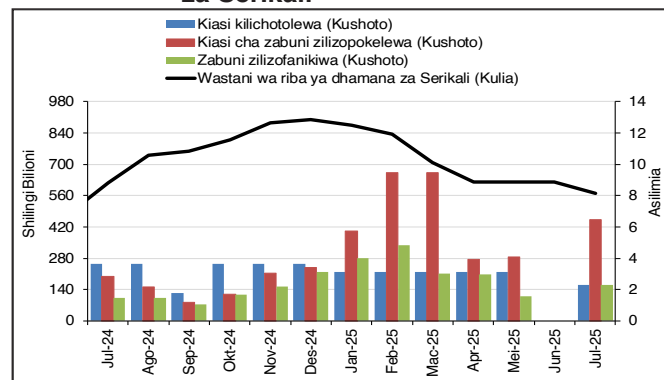
Asilimia

	Jul-24	Des-24	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25
Riba za amana	2.87	2.84	2.97	2.98	2.86	2.89	2.52	2.90	2.90
Riba ya mikopo - jumla	15.29	15.71	15.73	15.14	15.50	15.16	15.18	15.23	15.16
Riba za mikopo (mwaka 1)	15.67	15.74	15.70	15.77	15.83	16.15	15.96	15.69	15.51
Riba za mikopo (wateja wakubwa)	12.78	12.83	12.80	13.42	12.94	12.88	12.99	12.68	12.56
Riba za amana - jumla	8.15	8.33	8.31	8.13	8.00	7.82	8.58	8.74	8.83
Riba za amana (miezi 12)	9.01	9.62	10.08	9.48	8.14	9.27	9.72	9.79	9.88
Riba za amana (wateja wakubwa)	9.96	10.39	11.80	11.40	10.35	10.52	10.64	11.21	10.72
Tofauti kati ya riba za mikopo na amana	6.66	6.12	5.63	6.29	7.69	6.88	6.24	5.90	5.63

Chanzo: Mabenki na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

2.4 Masoko ya Fedha**Soko la Dhamana za Serikali**

Benki Kuu iliendesha minada miwili ya dhamana za Serikali zenye thamani ya Shilingi bilioni 162. Kiasi kikubwa cha dhamana hizo kilikuwa kwa ajili ya kugharamia matumizi ya Serikali, na kiwango kilichosalia kwa ajili ya kusaidia ufanisi wa soko la fedha nchini. Minada hii ilipokea zabuni zaidi ya thamani iliotangazwa, na kufikia jumla ya shilingi bilioni 452.1, hali ilioakisi uwepo wa ukwasi wa kutosha katika uchumi. Aidha, shilingi bilioni 158.9 zilikubaliwa. Kufuatia mwendo huu, riba za dhamana za Serikali zilipungua hadi wastani wa asilimia 8.13 kutoka asilimia 8.89 iliyorekodiwa mwezi uliopita.

Kielelezo 2.4.1: Mwenendo wa Minada ya Dhamana za Serikali

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

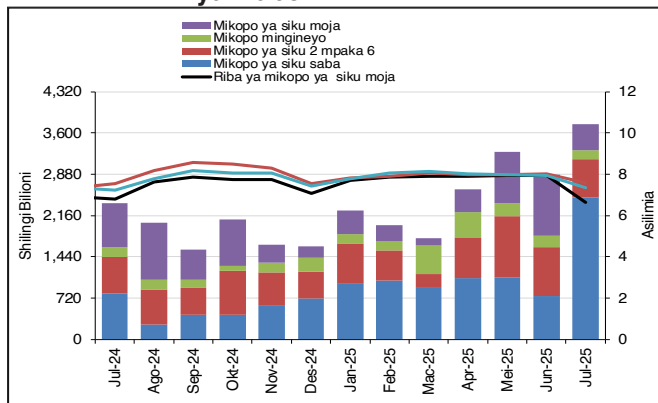
Vilevile, Benki Kuu iliendesha minada ya hatifungani za miaka 2, 5, na 10 yenye thamani ya Shilingi bilioni 117.05, bilioni 136.2 na bilioni 162.8, mtawalia. Minada ya miaka 2 na miaka 5 ilikuwa na mahitaji madogo, huku ule wa miaka 10 ulikuwa na mahitaji makubwa kutokana na wawekezaji wengi kupendelea zaidi hati fungani za muda mrefu. Kwa ujumla, minada ilipokea zabuni zenye thamani ya shilingi bilioni 396.4, ambapo zabuni zenye thamani ya shilingi bilioni 351.9 zilikubaliwa. Riba za hati fungani za miaka 2 na 5 ziliongezeka hadi asilimia 12.17 na asilimia 13.18, mtawalia, wakati riba ya hati fungani ya miaka 10 ilipungua kidogo hadi asilimia 13.74.

Soko la Fedha Baina ya Mabenki

Soko la fedha baina ya mabenki (IBCM) liliendelea kutumika kufanya mauziano ya kutunisha ukwasi wa shilingi kati ya mabenki na hivyo kuchangia utekelezaji na ufanisi wa sera ya fedha. Thamani ya mauzo katika soko ilifikia shilingi bilioni 3,746 mwezi Julai 2025, ikilinganishwa na shilingi bilioni 2,873.9 mwezi Juni 2025 (Kielelezo 2.4.2). Mauziano ya siku saba yalishika nafasi kubwa, yakiwa na asilimia 65.9. Riba ya jumla ya soko ilipungua hadi asilimia 6.62 kutoka asilimia 7.93 Juni 2025.

Kielelezo 2.4.2: Mwenendo wa Soko la Fedha Baina ya Mabenki

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

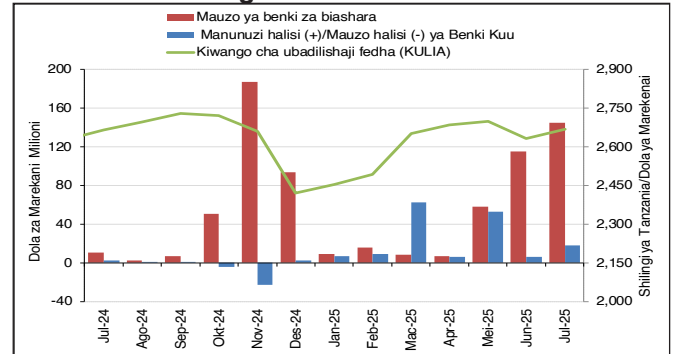
Soko la Fedha za Kigeni

Hali ya ukwasi katika Soko la Fedha za Kigeni baina ya Mabenki (IFEM) iliendelea kuimarika mwezi Julai 2025, ikichochea na mapato ya mauzo ya mazao ya biashara na dhahabu nje ya nchi. Kufuatia mwenendo huu, mauzo ya fedha za kigeni katika soko yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 162.5, kutoka dola za Marekani milioni 121.5 mwezi Juni 2025. Wakati huohuo, Benki Kuu ilishiriki katika soko kwa kuzingatia Sera ya Ushiriki katika soko la fedha za nigeni kwa kuuza dola za Marekani milioni 17.5 ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 6.3 kwa mwezi uliotangulia (Kielelezo 2.4.3).

Shilingi iliendelea kuwa thabiti, ikibadilishwa kwa wastani wa Shilingi 2,666.79 kwa dola moja ya Marekani mwezi Julai 2025, ikilinganishwa na Shilingi 2,631.56 kwa dola moja ya Marekani mwezi uliopita. Hii ni sawa na kushuka kwa thamani ya Shilingi kwa asilimia 0.11 kwa mwaka ulioishia Julai 2025,

ikilinganishwa na asilimia 0.21 mwaka ulioishia Juni 2025.

Kielelezo 2.4.3: Mwenendo wa Soko la Fedha za Kigeni

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

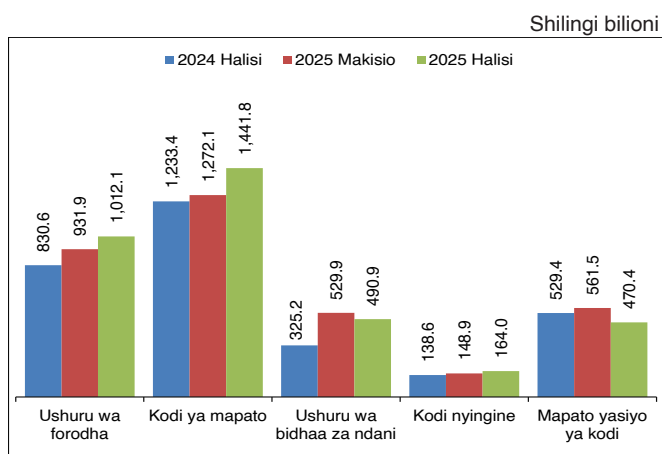
2.5 Utekelezaji wa Bajeti ya Serikali

Mwezi Juni 2025, makusanyo ya mapato ya Serikali yalivuka lengo la mwezi kwa asilimia 5.1, ambapo jumla ya mapato yalifikia shilingi bilioni 3,753.4. Kati ya kiasi hicho, Serikali Kuu ilikusanya shilingi bilioni 3,679.2, sawa na asilimia 95.4 ya mapato yote ya ndani, na kuzidi lengo la mwezi la shilingi bilioni 3,444.3.

Mwenendo wa mapato ya kodi uliendelea kuwa mzuri, ambapo mapato ya kodi yalifikia shilingi bilioni 3,108.7, yakivuka lengo la mwezi kwa asilimia 7.8. Mafanikio haya ni matokeo ya juhudi zinazoendelea kuboresha ukusanyaji na usimamizi wa kodi. Pamoja na mafanikio haya, mapato yasiyo ya kodi yalifikia shilingi bilioni 470.5, chini ya lengo la mwezi la kukusanya shilingi bilioni 561.5 (Kielelezo 2.5.1).

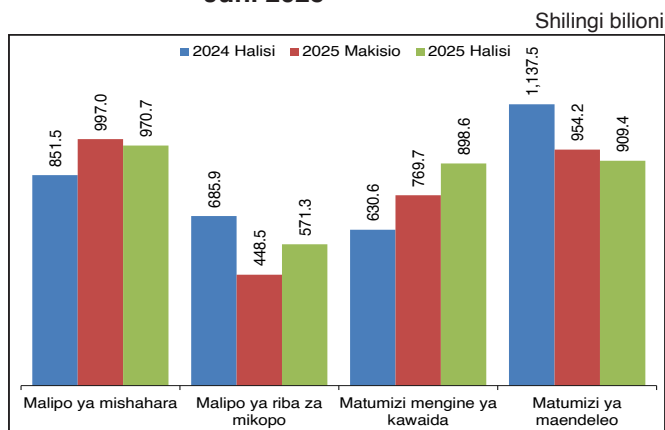
Kielelezo 2.5.1: Mapato ya Serikali Kuu Mwezi Juni 2025

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: Takwimu halisi za mwaka 2025 ni za awali

Mwezi Juni, 2025 Serikali iliendelea kuwianisha matumizi yake na vyanzo mbalimbali za fedha. Jumla ya matumizi ya Serikali katika mwezi June 2025 yalifikia shilingi bilioni 3,350.0, ambapo shilingi bilioni 2,440.6 zilitumika kwa matumizi ya kawaida, huku shilingi bilioni 909.4 zilizolekezwa kwenye miradi ya maendeleo (Kielelezo 2.5.2).

Kielelezo 2.5.2: Matumizi ya Serikali Kuu Mwezi Juni 2025

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: Takwimu halisi za mwaka 2025 ni za awali

2.6 Mwenendo wa Deni la Taifa

Deni la Taifa lilifikia dola za Marekani milioni 46,586.6 mwishoni wa mwezi Juni 2025, sawa na ongezeko la asilimia 1.0 ikilinganishwa na kiwango kilichorekodiwa mwishoni mwa Mei 2025. Kati ya kiasi hicho, asilimia 70.7 ilikuwa ni deni la nje.

Deni la Nje

Deni la Taifa (linalojumuisha deni la Serikali la ndani na la nje, na deni la nje la sekta binafsi) liliongezeka kwa asilimia 0.1 mwezi Juni 2025, na kufikia dola za Marekani milioni 32,955.5 mwishoni mwa mwezi huo. Katika kiasi hicho, asilimia 85.4 ilikuwa deni la nje la Serikali, huku sehemu iliyobaki ikiwa deni la nje la sekta binafsi (Jedwali 2.6.1).

Mikopo ya nje iliyopokelewa mwezi Juni 2025 ilikuwa dola za Marekani milioni 868.4, ambapo sehemu kubwa ilipokelewa na Serikali Kuu. Aidha, kiasi cha dola za Marekani milioni 234.4 kilitumika kulipia deni la nje, ambapo dola za Marekani milioni 173.6 zilitumika kulipa marejesho ya mkopo mkuu na kiasi kilichobaki malipo ya riba.

Mchanganuo wa deni la nje kwa aina ya wakopeshaji ulikuwa sawa na mwezi uliotangulia na kipindi kama hicho cha mwaka 2024. Mashirika ya kifedha ya kimataifa yaliendelea kuwa wadai wakuu wa Serikali, yakifuatiwa na wakopeshaji wa kibiashara (Jedwali 2.6.2). Aidha, sekta za usafirishaji na mawasiliano zilibaki kuwa wanufaika wakubwa wa mikopo ya nje. Dola ya Marekani iliendelea kuwa sarafu kuu ya deni la nje, ikifuatiwa na sarafu ya Umoja wa Ulaya, Euro (Jedwali 2.6.3 na 2.6.4).

Jedwali 2.6.1: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa Kundi la Wakopaji

Mkopaji	Dola za Marekani Milioni					
	Jun-24		Mei-25 ^r		Jun-25 ^p	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Serikali Kuu	24,569.4	76.9	27,127.1	82.4	28,133.7	85.4
Deni ambalo halijalipwa	24,317.5	76.1	27,048.7	82.2	28,055.0	85.1
Malimbikizo ya riba	251.9	0.8	78.4	0.2	78.7	0.2
Sekta binafsi	7,377.7	23.1	5,775.4	17.6	4,820.6	14.6
Deni ambalo halijalipwa	6,094.8	19.1	5,288.0	16.1	4,630.7	14.1
Malimbikizo ya riba	1,282.9	4.0	487.4	1.5	189.9	0.6
Mashirika ya umma	3.8	0.0	3.8	0.0	1.3	0.0
Deni ambalo halijalipwa	3.8	0.0	3.8	0.0	1.3	0.0
Malimbikizo ya riba	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumla ya deni la nje	31,950.9	100.0	32,906.2	100.0	32,955.5	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekibishwa; p, takwimu za awali; na TANESCO, ATCL, TRC, TPA, TFC na DAWASA hazina deni la nje ambalo halijalipwa

Jedwali 2.6.2: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa Kundi la Wakopeshaji

Dola za Marekani Milioni

Mkopeshaji	Jun-24		Mei-25 ^r		Jun-25 ^p	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Mashirika ya fedha ya kimataifa	17,148.6	53.7	18,993.4	57.7	19,328.5	58.7
Deni ambalo halijalipwa	17,052.9	53.4	18,960.2	57.6	19,302.5	58.6
Malimbikizo ya riba	95.6	0.3	33.2	0.1	26.0	0.1
Washirika wa maendeleo	1,360.2	4.3	1,442.5	4.4	1,525.5	4.6
Deni ambalo halijalipwa	1,108.4	3.5	1,364.2	4.1	1,446.8	4.4
Malimbikizo ya riba	251.9	0.8	78.4	0.2	78.7	0.2
Benki za kimataifa za biashara	11,742.1	36.8	11,448.4	34.8	11,458.3	34.8
Deni ambalo halijalipwa	10,944.2	34.3	11,161.9	33.9	11,325.9	34.4
Malimbikizo ya riba	797.9	2.5	286.4	0.9	132.5	0.4
Mikopo ya mauzo ya nje	1,700.0	5.3	1,021.9	3.1	643.3	2.0
Deni ambalo halijalipwa	1,310.5	4.1	854.2	2.6	611.8	1.9
Malimbikizo ya riba	389.5	1.2	167.8	0.5	31.5	0.1
Jumla ya deni la nje	31,950.9	100.0	32,906.2	100.0	32,955.5	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; na p, takwimu za awali

Jedwali 2.6.3: Matumizi ya Deni Lililotolewa na Bado Halijalipwa, kwa Asilimia

Shughuli ya uchumi	Jun-24	Mei-25 ^r	Jun-25 ^p
Urari wa malipo na msaada wa bajeti	17.6	21.1	22.0
Usafirishaji na mawasiliano	21.3	21.9	22.1
Kilimo	5.1	5.2	5.3
Nishati na madini	15.2	12.6	12.7
Viwanda	4.0	2.5	2.2
Huduma za jamii na elimu	20.3	20.7	20.7
Fedha na bima	3.9	4.3	3.6
Utalii	1.7	1.8	1.7
Mali isiyohamishika na ujenzi	5.0	4.6	4.4
Mengineyo	5.8	5.3	5.2
Jumla	100.0	100.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; p, takwimu za awali.

Jedwali 2.6.4: Deni Ambalo Halijalipwa Kwa Muundo wa Sarafu, kwa Asilimia

Sarafu	Jun-24	Mei-25 ^r	Jun-25 ^p
Dola ya Marekani	67.9	66.0	65.3
Euro	16.2	17.6	17.9
Yuan ya China	6.2	6.3	6.6
Nyingine	9.6	10.1	10.1
Total	100.0	100.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizobadilishwa; na p, takwimu za awali

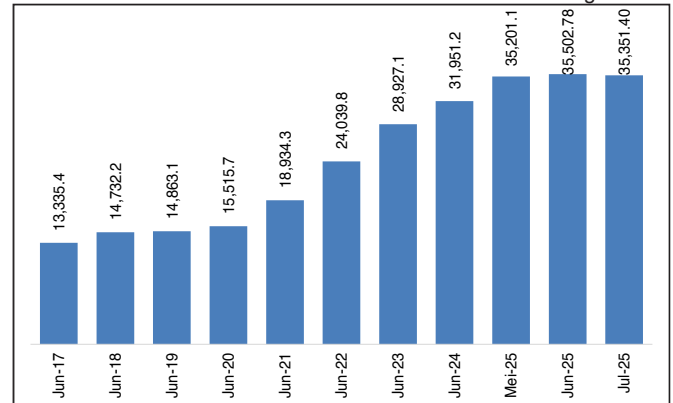
Deni la Ndani

Hadi mwisho wa mwezi Julai 2025, deni la ndani la Serikali lilifikia shilingi bilioni 35,351.4, kiasi hicho ni pungufu kwa asilimia 0.4 ukilinganisha na mwezi ulipita (Kielelezo 2.6.1). Deni litokanalo na dhamana

za Serikali za muda mrefu liliendelea kushikilia sehemu kubwa ya deni la ndani la Serikali, huku benki za biashara na mifuko ya hifadhi za jamii zikiendelea kuwa wakopeshaji (wadau) wakuu (Jedwali 2.6.5 na 2.6.6).

Kielelezo 2.6.1: Deni la Ndani la Serikali Kuu

Shilingi Bilioni

Chanzo: Wizara ya Fedha

Jedwali 2.6.5: Deni la Ndani la Serikali Kuu kwa Vyanzo vya Mkopo

Shilingi Bilioni

	Jul-24		Jun-25		Jul-25 ^p	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Dhamana za serikali	27,594.5	84.0	30,170.4	85.0	30,342.5	85.8
Dhamana za serikali za muda mfupi	2,128.9	6.5	2,001.3	5.6	2,016.9	5.7
Hisa za serikali	187.1	0.6	187.1	0.5	135.7	0.4
Dhamana za serikali za muda mrefu	25,278.5	77.0	27,982.0	78.8	28,189.8	79.7
Vyeti vya ushuru	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Deni lisilo na dhamana	5,244.6	16.0	5,332.4	15.0	5,008.9	14.2
Madeni mengine*	18.4	0.1	18.4	0.1	18.4	0.1
Bakaa hasi	5,226.2	15.9	5,314.0	15.0	4,990.5	14.1
Deni la ndani (ukiondoa karatasi za ukwasi)	32,839.1	100.0	35,502.8	100.0	35,351.4	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p inamaanisha takwimu za awali; na madeni mengine yanajumuisha mkopo wa kawaida wa NMB na marejesho ya kodi ya ushuru

Jedwali 2.6.6: Deni la Ndani la Serikali Kuu Kwa Kundi la Wakopeshaji

Shilingi Bilioni

Mkopeshaji	Jul-24		Jun-25		Jul-25 ^p	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Benki za biashara	9,796.5	30.2	10,161.5	28.6	10,176.3	28.8
Benki Kuu ya Tanzania	7,186.3	22.1	7,174.1	20.2	6,799.3	19.2
Mifuko ya hifadhi ya jamii	8,780.4	27.0	9,265.7	26.1	9,328.8	26.4
Kampuni za Bima	1,853.2	5.7	1,843.0	5.2	1,808.4	5.1
Mifuko maalumu ya BoT	321.2	1.0	638.1	1.8	777.3	2.2
Wengine	4,540.6	14.0	6,420.4	18.1	6,461.3	18.3
Deni la ndani (ukiondoa karatasi za ukwasi)	32,478.1	100.0	35,502.8	100.0	35,351.4	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: BOT inamaanisha Benki Kuu ya Tanzania; p, takwimu za awali; na "wengine" inajumuisha taasisi za umma, kampuni na watu binafsi

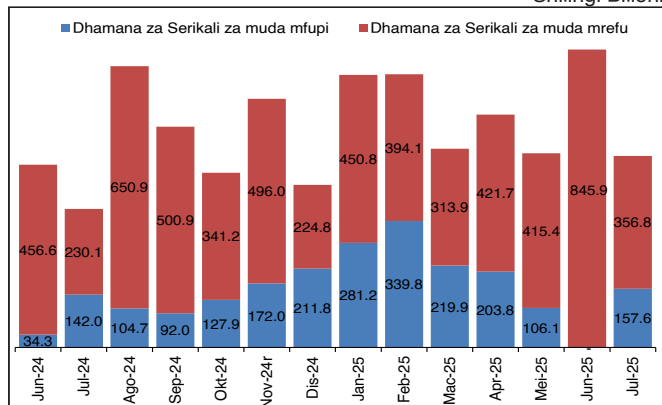
Mwezi Julai 2025, Serikali ilikopa jumla ya shilingi bilioni 514.5 kutoka soko la ndani kupitia utoaji wa

dhamana za Serikali, kwa lengo la kufadhili nakisi ya bajeti (Kielelezo 2.6.2). Wakati huo huo, Serikali ilitumia jumla ya shilingi bilioni 670.8 kulipia deni la ndani, ambapo shilingi bilioni 342.3 zilitumika kwa malipo ya mkopo mkuu na shilingi bilioni 328.5 kwa malipo ya riba.

Kielelezo 2.6.2: Dhamana za Serikali Zilizotolewa kwa Madhumuni ya Ufadhili wa Bajeti

Shilingi Bilioni

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Deni la ndani la baadhi ya mashirika ya umma (SOEs) ni shilingi bilioni 83.9 ambapo hakukuwa na mabadiliko yoyote kutoka kiasi kilichorekodiwa mwezi uliopita (Jedwali 2.6.7).

Jedwali 2.6.7: Deni la Ndani la Baadhi ya Mashirika ya Umma

Shilingi Bilioni

	Jul-24		Jun-25		Jul-25	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Shirika la Umeme Tanzania	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Shirika la Ndege Tanzania	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Kampuni ya Mbolea Tanzania	20.4	26.9	20.4	24.3	20.4	24.3
Mamlaka ya Bandari	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
DAWASA	50.7	66.8	57.8	69.0	57.7	68.9
Shirika la Reli Tanzania	4.8	6.3	5.6	6.7	5.7	6.8
Total	76.0	100.0	83.9	100.0	83.9	100.0

Chanzo: Ofisi ya Msajili wa Hazina

Tanbihi: DAWASA inamaanisha Mamlaka ya Maji Safi na Maji Taka Dar es Salaam

2.7 Mwenendo wa Sekta ya Nje

Sekta ya nje iliendelea kuimarika katika mwaka ulioishia Julai 2025, ambapo nakisi ya urari wa malipo ya kawaida ilipungua hadi kufikia dola za Marekani milioni 2,079.2 kutoka dola za Marekani milioni 2,713.5 katika kipindi kama hicho mwaka 2024 (Jedwali 2.7.1). Mwenendo huu ulichangiwa

na kuongezeka kwa ziada ya biashara iliyotokana na ukuaji wa mauzo ya nje ya bidhaa na huduma ikilinganishwa na uagizaji. Hali hii inaashiria kuimarika kwa ushindani wa sekta ya nje na kuongezeka kwa mahitaji ya bidhaa za ndani katika masoko ya kimataifa.

Akiba ya fedha za kigeni ilifikia dola za Marekani milioni 6,194.4 mwishoni mwa mwezi Julai 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 5,292.2 katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Kiwango hiki kinatosha kugharamia uagizaji wa bidhaa na huduma kwa miezi mitano, juu ya lengo la kitaifa la miezi minne na la Jumuiya ya Afrika Mashariki (Kielelezo 2.7.1).

Jedwali 2.7.1 Urari wa Malipo ya Kawaida

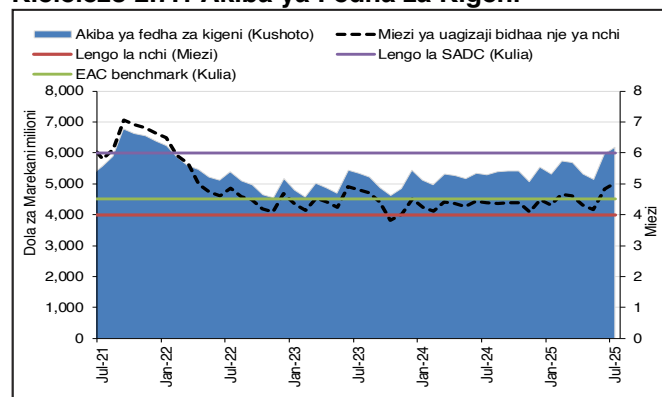
Dola za Marekani Milioni

	Mwaka ulioishia Julai			Mabadiliko	
	2023	2024	2025	2023	2025
Urari wa bidhaa	-238.5	-395.8	-548.3	-6,715.0	-5,927.4
Zilozouza nje*	847.1	881.8	551.3	7,495.8	7,918.2
Zilizonunuliwa nje	1,085.6	1,277.6	1,099.6	14,210.8	13,845.6
Urari wa huduma	425.78	430.1	354.5	2,961.5	4,229.4
Mapato	656.4	695.2	595.6	5,510.1	6,643.8
Malipo	230.6	265.1	241.2	2,548.6	2,414.5
Urari wa bidhaa na huduma	187.3	34.3	-193.8	-3,753.5	-1,698.0
Bidhaa na huduma zilozouza nje	1,503.4	1,577.0	1,147.0	13,005.9	14,562.0
Bidhaa na huduma zilizonunuliwa kutoka nje	1,316.2	1,542.7	1,340.8	16,759.4	16,260.0
Urari wa malipo wa vitega uchumi	-116.1	-153.6	-197.8	-1,446.0	-1,638.7
Yaliyoingia	29.0	29.5	46.2	219.6	336.7
Yaliyotoka	145.1	183.0	244.0	1,665.6	1,975.4
Urari wa uhamisho mali ya kawaida	50.0	47.0	110.6	638.6	623.2
Iliyoingia	95.5	71.3	157.1	973.3	1,290.7
ambapo Serikali	6.3	0.0	80.9	85.9	171.2
Iliyotoka	45.4	24.2	46.5	334.7	667.5
Urari wa Bidhaa, Huduma na Uhamisho Mali	121.2	-72.2	-281.0	-4,560.9	-2,713.5

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania, Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: a- inamaanisha takwimu za awali *Zinajumuisha marekebesho kwa ajili ya mauzo nje ya nchi yasiyorekodiwa

Kielelezo 2.7.1 Akiba ya Fedha za Kigeni

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: LHS Inaashiria skeli ya mhimili wa Kushoto; RHS, Inaashiria skeli ya mhimili wa Kulia.

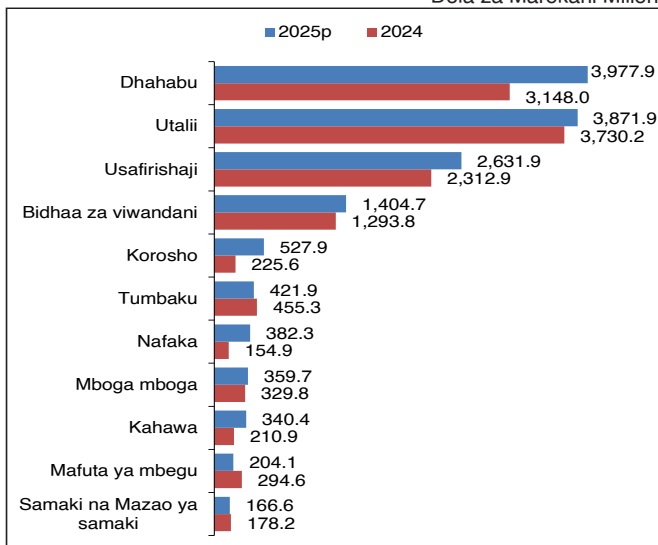
Mauzo ya Nje

Katika mwaka ulioishia Julai 2025, mauzo ya bidhaa na huduma nje ya nchi yaliongezeka kwa asilimia 14 na kufikia dola za Marekani milioni 16,655. Ongezeko hili lilichangiwa na mapato ya utalii, mauzo ya dhahabu na bidhaa asilia.

Mauzo ya bidhaa yaliongezeka kwa asilimia 19.7 na kufikia dola za Marekani milioni 9,479.4 katika mwaka ulioishia Julai 2025 (Kielelezo 2.7.2). Vichocheo vikuu vya ongezeko hilo vilikuwa dhahabu, korosho, mazao ya mbogamboga, kahawa na nafaka, hususan mahindi na mchele yaliyouzwa nchi jirani. Thamani ya mauzo ya dhahabu iliongezeka hadi kufikia dola za Marekani milioni 3,977.6 kutoka dola za Marekani milioni 3,148, ongezeko lilitokana na bei nzuri katika masoko ya kimataifa na kuongezeka kwa uzalishaji. Mauzo ya bidhaa za asilia yalifikia dola za Marekani milioni 1,388 ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 1,074.4, ambapo korosho na kahawa zilichangia zaidi kutokana na kuongezeka kwa bei na kiasi kilichouzwa. Mauzo ya nafaka yaliongezeka zaidi ya mara mbili na kufikia dola za Marekani milioni 382.3, yakichangiwa zaidi na mauzo ya mahindi na mchele kutokana na kuongezeka kwa mahitaji nchi jirani. Kwa ulinganifu wa mwezi, mauzo ya bidhaa nje ya nchi kwa mwezi Julai 2025 yalifikia dola milioni 551.3, ikilinganishwa na dola milioni 847.1 mwezi Julai 2024.

Kielelezo 2.7.2: Mauzo ya Nje ya Bidhaa na Huduma

Dola za Marekani Milioni

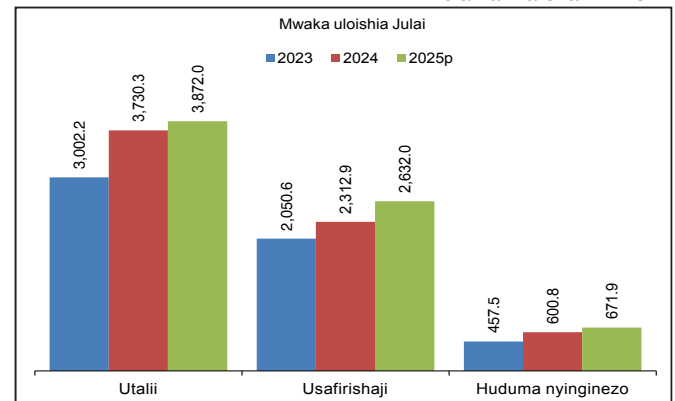
Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p- inamaanisha takwimu za awali

Mapato ya huduma yaliongezeka na kufikia dola za Marekani milioni 7,175.6 katika mwaka ulioishia Julai 2025, kutoka dola za Marekani milioni 6,643.8 katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Ukuaji huu ulichangiwa zaidi na ongezeko la mapato ya utalii na usafirishaji. Mapato ya utalii yaliongezeka kwa asilimia 3.8 na kufikia dola za Marekani milioni 3,871.9, sambamba na kuongezeka kwa idadi ya watalii hadi 2,249,387 kutoka 2,026,378 katika kipindi kama hicho mwaka uliopita (Kielelezo 2.7.3).

Kielelezo 2.7.3: Mapato ya Huduma kwa Sekta

Dola za Marekani Milioni

Chanzo: Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p inamaanisha takwimu za awali. Huduma zingine huusisha ujenzi, bima na fedha, mawasiliano, Habari na teknolojia, mrabaha wa matumizi ya hati miliki, huduma za kiserikali, huduma binafsi na za kibiashara.

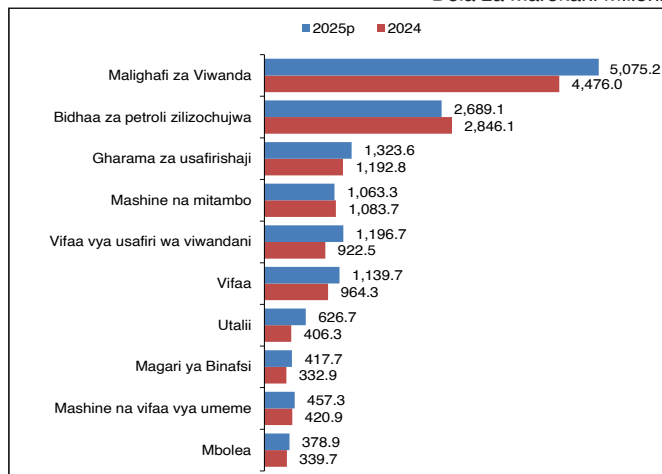
Uagizaji wa Bidhaa

Uagizaji wa bidhaa na huduma ulifikia dola za Marekani milioni 17,645.4 katika mwaka ulioishia Julai 2025, kutoka dola za Marekani milioni 16,260 katika kipindi kama hicho mwaka 2024 (Jedwali 2.7.2). Ongezeko hili lilitokana hasa na ongezeko la uagizaji wa vifaa vya usafirishaji, malighafi za viwandani, bidhaa za chuma, pamoja na vifaa. Katika kipindi husika, uagizaji wa mafuta (hususan bidhaa za petroli zilizochujwa) ulipungua hadi dola za Marekani milioni 2,689.1 kutoka dola za Marekani milioni 2,846.1. Hii ilitokana na kushuka kwa bei ya bidhaa hiyo katika soko la dunia, ambayo ilipungua kwa asilimia 14.2 na kufikia wastani wa dola za Marekani 71.6 kwa pipa. Kwa mwezi wa Julai 2025, uagizaji wa bidhaa ulifikia dola za Marekani milioni 1,099.6 ikilinganishwa na dola milioni 1,085.6 mwezi Julai 2024.

Kielelezo 2.7.4: Uagizaji wa Bidhaa na Huduma

Dola za Marekani Milioni

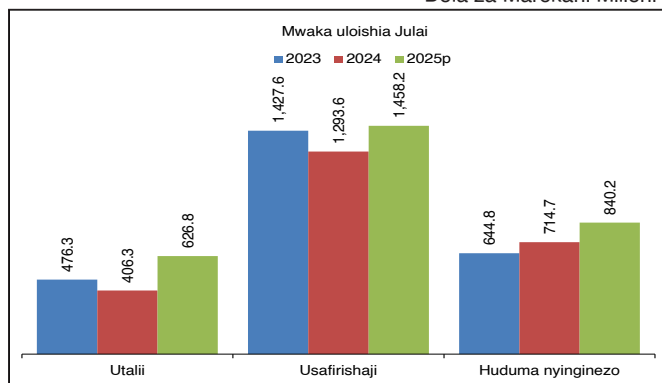
Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p inamaanisha takwimu za awali.

Malipo ya huduma yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 2,925.1 katika mwaka ulioishia Julai 2025, kutoka dola milioni 2,414.5 mwaka 2024, kutokana na kuongezeka kwa gharama za usafirishaji wa mizigo na ongezeko la uagizaji wa bidhaa (Kielelezo 2.7.5). Kwa mwezi wa Julai 2025, malipo ya huduma yalifikia dola za Marekani milioni 241.2, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 230.6 kwa mwezi Julai 2024.

Kielelezo 2.7.5: Malipo ya Huduma

Dola za Marekani Milioni

Chanzo: Benki na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p inamaanisha takwimu za awali. Huduma nyingine zinajumuisha ujenzi, bima, huduma za kifedha, mawasiliano, kompyuta na taarifa, ada za matumizi ya haki miliki, huduma za serikali, binafsi na huduma nyingine za kibiashara

Nakisi ya urari wa mapato ya vitega uchumi iliongezeka hadi dola za Marekani milioni 1,818.8 katika mwaka ulioishia Julai 2025, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 1,638.7 katika kipindi kama hicho mwaka uliopita. Ongezeko hili lilitokana na kuongezeka kwa malipo ya gawio na riba. Kwa mwezi wa Julai 2025, nakisi ya urari wa vitega uchumi ilikuwa dola za Marekani milioni 197.8, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 116.1 mwezi Julai 2024.

Urari wa uhamisho wa mali za kawaida ulikuwa na ziada ya dola za Marekani milioni 730, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 623.2 katika kipindi kama hicho mwaka 2024, kutokana na kuongezeka kwa uhamisho wa fedha binafsi. Kadhalika, mwezi Julai 2025 ulirekodi ziada ya dola za Marekani milioni 110.6 ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 50 mwezi Julai 2024.

3.0 Mwenendo wa Uchumi wa Zanzibar

3.1 Mfumuko wa Bei

Mfumuko wa bei wa jumla kwa mwaka ulipungua hadi asilimia 4.1 mwezi Julai 2025, kutoka asilimia 5.3 mwezi uliopita, na asilimia 5.3 katika mwezi kama huo mwaka 2024 (Jedwali 3.1.1). Kupungua huko kulichangiwa zaidi na kushuka kwa mfumuko wa bei ya chakula kufuatia kupungua kwa bei za mchele, sukari, unga na ndizi, ikiashiria upatikanaji wa kutosha wa bidhaa hizi sokoni. Kwa kipimo cha mwezi hadi mwezi, mfumuko wa bei wa jumla ulikuwa asilimia 0.2 mwezi Julai 2025, kutoka asilimia 0.5 mwezi Juni 2025. Mfumuko wa bei mwezi Julai 2025 ulikuwa sawa na wa mwezi Julai 2024.

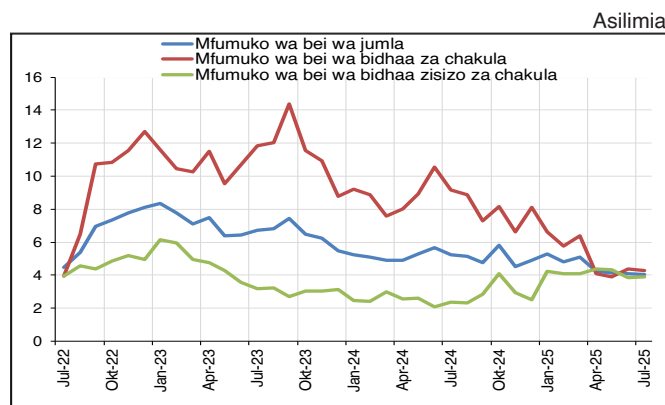

Jedwali 3.1.1: Mwenendo wa mfumuko wa bei

Kizio: Julai 2022 = 100

Kundi	Mabadiliko kila Mwezi				Mabadiliko kwa mwaka unaoishia		
	Uzito	Jul-24	Jun-25	Jul-25	Jun-25	Jul-25	Jul-25
Vyakula na Vinywaji Visiyo na Kileo	41.9	0.2	1.1	0.1	9.0	5.0	4.9
Vinywaji vyenye Vileo, Tumbaku na Madawa ya binadamu	0.2	0.7	0.0	4.9	24.6	-2.2	3.4
Mavazi na Viatu	6.3	0.1	0.2	0.1	0.7	5.0	5.1
Makazi, Maji, Umembe, Gesi na Nishati Nyingine	25.8	0.6	-0.1	0.4	3.2	3.6	3.4
Matengenezo ya Kawaida ya Nyumba	4.8	0.0	0.0	0.5	1.5	3.8	4.3
Afya	1.3	0.0	0.0	0.1	-3.1	1.5	1.6
Uchukuzi	9.1	-0.1	0.0	-0.1	3.1	2.4	2.3
Taarifa na mawasiliano	4.2	0.1	0.7	0.0	1.6	2.8	2.7
Burudani, Michezo na Utamaduni	1.1	0.0	0.6	-0.8	4.0	5.1	4.3
Elimu	1.6	0.0	-1.6	1.7	-7.7	2.1	3.8
Huduma za Migahawa na Malazi	1.4	0.0	0.0	1.0	11.7	0.6	1.6
Bima na Huduma za Fedha	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Huduma binafsi, Ulinzi wa Kijamii na Bidhaa na Huduma Mbalimbali	1.7	0.0	0.0	0.1	1.6	4.8	5.0
Mfumuko wa bei wa jumla	100.0	0.2	0.5	0.2	5.3	4.1	4.1
Mfumuko wa bei wa bidhaa za chakula	40.5	0.2	1.2	0.1	9.2	4.4	4.3
Mfumuko wa bei wa bidhaa zisizo za chakula	59.5	0.3	0.0	0.3	2.4	3.9	3.9

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Kielelezo 3.1.1: Mabadiliko ya mfumuko wa bei katika asilimia

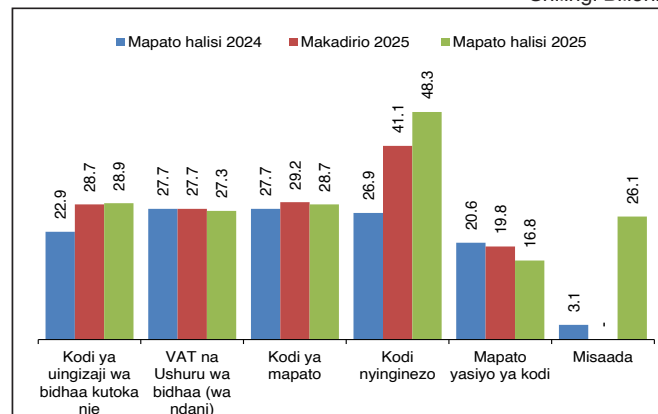
Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

3.2 Shughuli za Bajeti ya Serikali

Mwezi Julai 2025, mapato ya ndani ya Serikali pamoja na misaada yalifikia shilingi bilioni 176.2, kiwango kilichozidi lengo kwa asilimia 20.3. Katika kiasi hiki, Shilingi bilioni 150.1 yalikuwa mapato ya ndani na kiasi kilichobaki kilikuwa misaada. Mapato ya kodi yalifikia shilingi bilioni 133.3, zaidi ya lengo kwa asilimia 5.2, ambapo makundi yote ya kodi yalivuka matarajio. Mapato yasiyotokana na kodi yalikuwa shilingi bilioni 16.8, sawa na asilimia 85.0 ya lengo (Kielelezo 3.2.1).

Kielelezo 3.2.1: Mapato ya Serikali

Shilingi Bilioni

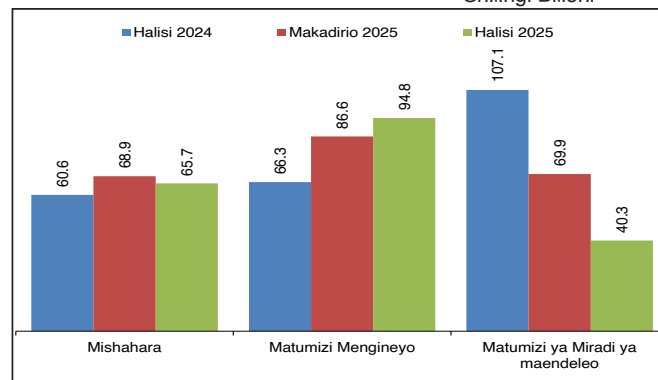
Chanzo: Ofisi ya Raisi, Mipango na Fedha, Zanzibar

Tanbihi: Kodi nyingine zinahusisha tozo za hoteli, tozo za wasindikiza wageni, stampu za tozo, tozo za huduma za viwanja vya ndege na bandari, tozo za maendeleo ya barabara na petroli

Matumizi ya Serikali yalifikia shilingi bilioni 200.7 mwezi Julai 2025. Kati ya kiasi hicho, shilingi bilioni 160.4 zilitengwa kwa ajili ya matumizi ya kawaida, na shilingi bilioni 40.3 zikielekezwa kwenye matumizi ya miradi ya maendeleo (Kielelezo 3.2.2). Mikopo ya ndani ilitumika kujaza upungufu wa shilingi bilioni 24.5 wa bajeti.

Kielelezo 3.2.2: Matumizi ya Serikali

Shilingi Bilioni

Chanzo: Ofisi ya Raisi, Mipango na Fedha, Zanzibar

Tanbihi: Matumizi mengine yanahusisha uhamisho wa fedha, malipo ya riba ya deni la ndani, huduma za mfuko mkuu wa serikali na tozo zingine.

3.3 Mwenendo wa Sekta ya Nje**Urari wa Malipo ya Kawaida**

Urari wa Malipo ya kawaida uliongezeka kwa asilimia 34.7 hadi kufikia dola za Marekani milioni 558.5 mwaka ulioishia Julai 2025, kutoka ziada ya dola milioni 414.8 iliyorekodiwa katika kipindi kama hicho mwaka 2024. Ongezeko la urari huu limechangiwa

na mapato ya huduma zinazohusiana na shughuli za kitalii (Jedwali 3.3.1).

Jedwali 3.3.1: Urari wa malipo

Maelezo	Dola za Marekani Milioni					
	Mwaka unaoishia Julai					Ongezeko/Upungufu (Asilimia)
	Jul-24	Jun-25	Jul-25 ^p	2024	2025 ^p	
Urari wa bidhaa (Halisi)	-35.6	-42.4	-43.2	-408.6	-450.6	10.3
Zilizouzwa nje	2.9	1.6	1.7	64.3	32.1	-50.1
zilizounuliwa kutoka nje	38.5	44.0	44.9	473.0	482.7	2.1
Urari wa huduma (halisi)	89.3	84.0	131.9	773.5	1,076.1	39.1
Mapato	96.9	87.5	139.9	858.6	1,177.4	37.1
Malipo	7.5	3.5	7.9	85.1	101.3	19.0
Urari wa bidhaa na huduma (halisi)	53.7	41.6	28.8	400.5	537.5	34.2
Bidhaa na huduma zilizouzwa nje	99.7	89.1	141.6	923.0	1,209.5	31.0
Bidhaa na huduma zilizounuliwa kutoka nje	46.0	47.5	52.8	558.0	584.0	4.7
Urari wa mapato ya msingi (halisi)	1.5	2.2	2.2	12.6	18.5	47.2
Yaliyoingia	2.2	3.2	3.2	18.3	26.9	47.1
Yaliyotoka	0.7	1.0	1.0	5.8	8.5	47.0
Urari wa uhamishaji Mali (halisi)	0.2	0.3	0.3	1.8	2.6	46.3
Iliyoingia	0.4	0.5	0.5	3.0	4.5	46.3
Iliyotoka	0.2	0.2	0.2	1.3	1.9	46.3
Urari wa Bidhaa, huduma na uhamishaji mali	55.5	44.1	31.4	414.8	558.5	34.7

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania, benki na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Tanbihi: p inaashiria Takwimu za awali; fob, 'freight on board'.

Uuzaji wa Bidhaa Nje

Mauzo ya bidhaa na huduma nje ya nchi yaliongezeka kwa asilimia 31.0 hadi kufikia dola za Marekani milioni 923.0 mwaka ulioishia Julai 2024. Mafanikio haya yalichangiwa kwa kiasi kikubwa na mapato ya huduma, hususan kutoka sekta ya utalii, ambayo yalipanda kutoka asilimia 37.1 hadi dola milioni 1,177.4 kutokana na kuongezeka kwa idadi ya watalii. Idadi ya watalii walioingia nchini iliongezeka hadi 828,752 kutoka 672,956 waliorekodiwa mwaka ulioishia Julai 2024 (Jedwali 3.3.2). Kwa upande mwingine, thamani ya mauzo ya karafuu nje ya nchi ilipungua kwa asilimia 87.6, hadi dola za Marekani milioni 3.6 kutoka dola za Marekani milioni 28.8, kutokana uzalishaji mdogo unaosababishwa na tabia ya mzunguko wa mavuno wa zao hilo (*cyclical nature*). Hata hivyo, kwa ulinganifu wa kila mwezi, mauzo ya bidhaa na huduma nje ya nchi yalipungua hadi dola za Marekani milioni 81.7 kutoka dola za Marekani milioni 99.7 zilizorekodiwa mwezi Julai 2024.

Jedwali 3.3.2: Uuzaji wa Bidhaa

Maelezo	Uniti	Dola za Marekani Milioni				
		Mwaka unaoishia Julai				Ongezeko/Upungufu (Asilimia)
		Jul-24	Jun-25	Jul-25 ^p	2024	2025 ^p
Mauzo ya nje ya bidhaa za asili						
Karafuu						
Thamani	000'	0.3	136.1	123.8	28,750.6	3,574.0
Kiasi	000' kwa Tani	0.0	0.0	0.0	4.3	0.8
Bei kwa Unit	USD/Tani	6,500.0	4,372.5	4,001.1	4,129.8	4,144.1
Mauzo ya nje ya bidhaa zisizo za asili						
Mwani						
Thamani	000'	136.6	302.2	277.9	5,924.5	3,363.2
Kiasi	000' kwa Tani	0.3	0.5	0.5	9.0	6.0
Bei kwa Unit	USD/Tani	517.2	567.7	548.8	7,739.6	6,472.7
Bidhaa za Viwandani	000'	291.6	816.5	892.8	18,424.5	15,991.3
Bidhaa za samsiki	000'	200.1	38.8	47.2	2,130.3	1,023.4
Mauzo ya nje ya nchini kwa bidhaa nyingine	000'	2,250.8	319.4	348.4	9,116.1	8,152.1
Jumla Ndogo	000'	2,879.1	1,476.9	1,566.3	35,595.4	28,530.0
Jumla Kuu	000'	2,879.4	1,613.0	1,690.1	64,346.0	32,104.0

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Uagizaji wa Bidhaa

Uagizaji wa bidhaa na huduma katika mwaka ulioishia Julai 2025 uliongezeka kwa asilimia 4.7 hadi kufikia Dola za Marekani milioni 584.0. Kiasi hiki ni ongezeko la dola za Marekani milioni 558.0 zilizorekodiwa katika kipindi kama hicho cha mwaka uliopita (Jedwali 3.3.1). Ukuaji huu ulitokana na kuongezeka kwa uagizaji wa bidhaa za matumizi na za mitaji.

Uagizaji wa bidhaa za matumizi uliongezeka kwa asilimia 2.5 hadi kufikia Dola za Marekani milioni 50.3, kutoka Dola za Marekani milioni 49.1, hali iliyochangiwa zaidi na kuongezeka kwa uagizaji wa vifaa vya viwandani zinazotumia umeme na bidhaa zingine. Vivyo hivyo, uagizaji wa bidhaa za mitaji uliongezeka kwa asilimia 2.4 hadi kufikia Dola za Marekani milioni 59.1 kutokana na kuongezeka kwa uagizaji wa vifaa tiba na bidhaa nyingine (Jedwali 3.3.3). Kwa kila mwezi, uagizaji wa bidhaa na huduma uliongezeka kufikia Dola za Marekani milioni 52.8 kutoka Dola milioni 46.0 zilizorekodiwa mwezi Julai 2024.

Jedwali 3.3.3: Uagizaji wa Bidhaa

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Jul-24	Jun-25	Jul-25 ^P	Mwaka unaoishia Julai		Ongezeko/ Upungufu (Asilimia)
				2024	2025 ^P	
Bidhaa za Mtaji	6.5	4.4	4.8	49.1	50.3	2.5
Mitambo na vifaa vya kimitambo	2.0	1.6	1.9	14.1	14.5	3.3
Vifaa vya usafirishaji Kiwandani	1.6	1.2	1.3	18.0	17.7	-1.8
Mashine na Vifaa vya Ueme	1.6	0.9	1.0	9.1	10.5	14.7
Bidhaa nyingine za mtaji	1.3	0.6	0.6	7.8	7.6	-3.5
Bidhaa za uzalishaji wa kati	26.6	34.2	34.6	366.2	373.4	2.0
Vifaa vya viwandani	9.8	10.3	11.2	99.2	98.8	-0.4
Ambazo ni chuma na bidhaa zinazotokana navyo	1.5	1.8	2.0	22.8	24.0	5.1
Plastiki na bidhaa zake	0.5	0.6	0.6	5.9	5.7	-3.4
Mbolea	0.0	0.0	0.0	0.1	0.1	0.0
Nishati na mafuta	11.4	14.0	13.3	182.1	185.0	1.6
ambazo ni bidhaa safi za mafuta	11.0	14.0	13.3	180.9	183.4	1.4
Vifaa	1.8	1.1	1.2	14.7	14.0	-4.6
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya Viwandani	1.5	7.4	7.3	55.5	60.8	9.5
ambazo ni nafaka ya ngano	0.0	2.2	2.0	16.5	20.5	24.1
Mafuta ya kula	1.4	3.6	3.5	21.4	23.5	10.2
Sukari kwa Matumizi ya Viwandani	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.7
Magari ya matumizi ya nyumbani	2.1	1.4	1.6	14.7	14.8	0.8
Bidhaa za Matumizi ya Mwisho	5.4	5.4	5.5	57.7	59.1	2.4
Chakula na vinywaji vinavyotumika hasa kwa matumizi ya n	1.3	1.3	1.3	13.6	13.9	2.1
Vifaa vya Usafirishaji Visivyo vya Viwandani	0.2	0.2	0.2	1.7	1.7	-3.1
ambazo ni kipiki na baiskeli zilizowekwa na mota ndogo	0.1	0.1	0.1	0.7	0.7	2.3
Bidhaa nyingine za matumizi ya mwisho	3.9	3.9	0.2	42.3	43.5	2.7
ambazo ni bidhaa za dawa	0.0	0.4	0.4	1.4	1.6	9.3
Dawa za kuua wadudu na bidhaa zinazofanana	0.0	0.0	0.0	0.5	0.4	-4.1
Sabuni na dawa za kusafisha	0.5	0.3	182.1	3.2	3.3	3.2
Vitambaa na Mavazi	0.5	0.4	0.4	5.3	5.4	3.0
Vitu na bidhaa nyingine	0.2	0.2	0.2	2.0	2.0	-1.7
Karatasi na bidhaa zake	0.1	0.2	0.2	2.1	2.2	5.0
Jumla (f.o.b)	38.5	44.0	44.9	473.0	482.7	2.1

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Tanbihi: p inaashiria takwimu za awali; “---“, badiliko linalozidi asilimia 100; f.o.b Mzigo ndani ya chombo

Viambatisho

Jedwali A1: Viashiria vya Kiuchumi

		2020	2021	2022	2023 ^r	2024 ^p
Ukuaji wa Pato la Taifa na Mfumuko wa bei						
1.1 Ukuaji wa Pato la Taifa kwa Bei za Miaka Husika	Asilimia	8.1	7.4	9.4	10.5	9.6
1.2 Ukuaji halisi wa Pato la Taifa	Asilimia	4.5	4.8	4.7	5.1	5.5
1.3 Wastani Pato kwa Kila Mtu kwa bei za miaka inayohusika	'000' Sh.	2,597.7	2,705.4	2,854.1	3,058.8	na
1.4 Wastani Pato kwa Kila Mtu kwa bei za miaka inayohusika	Dola ya Marekani	1,132.3	1,177.4	1,239.3	1,284.1	na
1.5 Kasi ya Upandaji Bei	Asilimia	3.3	3.7	4.3	3.8	3.1
1.6 Uwiano wa Akiba kwa Pato halisi la Taifa (net national disposable income)	Asilimia	16.5	17.3	19.7	21.9	na
Takwimu za Kifedha na Riba						
2.1 Ukuaji wa Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	Asilimia	5.7	15.5	11.6	14.1	11.1
2.2 Ukuaji wa Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)	Asilimia	8.2	17.6	12.1	11.9	9.2
2.3 Ukuaji wa Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	Asilimia	7.5	23.1	7.5	8.7	11.2
2.4 Ukuaji Fedha ya msingi (M0)	Asilimia	-4.0	17.3	15.8	3.7	19.1
2.5 Ukuaji wa Mikopo kwa Sekta Binafsi	Asilimia	3.1	10.0	22.5	17.3	12.4
2.6 Uwiano wa Mikopo kwa Sekta Binafsi kwa pato la taifa ¹	Asilimia	14.0	14.3	16.0	17.0	17.4
2.7 Uwiano wa Mikopo kwa sekta binafsi kwa mikopo yote	Asilimia	77.7	74.4	72.9	73.9	75.9
2.8 Riba za Amana za miezi 12	Asilimia	8.3	8.3	8.5	8.7	9.2
2.9 Riba za dhamana za serikali kwa ujumla	Asilimia	4.4	4.8	4.7	7.3	10.7
2.10 Riba ya mikopo ya muda mrefu hadi miaka mitano (3-5 years)	Asilimia	16.2	16.0	15.7	15.6	15.3
Mizania ya Malipo na Nchi za Nje						
3.1 Bidhaa Zilizouzwa Nje	Dola Millions	6,371.7	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6
3.2 Bidhaa Zilizoagizwa kutoka Nje ya Nchi	Dola Millions	-7,831.7	-10,003.4	-14,208.7	-13,728.9	-14,278.9
3.3 Urari wa Biashara	Dola Millions	-1,460.0	-3,247.1	-6,984.9	-6,032.3	-5,157.2
3.4 Urari wa Malipo ya Kawaida	Dola Millions	-1,458.5	-2,374.3	-5,482.2	-2,960.6	-2,032.0
3.5 Urari wa malipo yote	Dola Millions	-764.9	1,852.1	-988.4	52.3	80.5
3.6 Akiba ya Fedha za Kigeni	Dola Millions	4,767.7	6,386.0	5,177.2	5,450.1	5,546.9
3.7 Akiba ya fedha za kigeni (miezi)	Miezi	5.6	6.6	4.7	4.5	4.5
3.8 Kiwango cha kubadili fedha:						
Wastani wa mwaka	Thamani ya Tshs/Dole	2,294.1	2,297.8	2,303.1	2,382.1	2,597.3
Mwisho wa kipindi	Thamani ya Tshs/Dole	2,298.5	2,297.6	2,308.9	2,501.4	2,374.7
		2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Mwenendo wa Mapato na Matumizi						
4.1 Uwiano wa mapato ya ndani kwa Pato la Taifa ¹	Asilimia	15.0	13.7	14.9	15.0	15.0
4.2 Uwiano wa misaada kwa Pato la Taifa ¹	Asilimia	0.7	0.5	0.4	0.3	0.3
4.3 Uwiano wa Matumizi ya kawaida kwa Pato la Taifa ¹	Asilimia	10.1	9.9	9.8	11.0	11.0
4.4 Uwiano wa matumizi ya maendeleo kwa Pato la Taifa ¹	Asilimia	7.1	7.8	9.2	7.4	7.4
4.5 Uwiano wa nakisi isiyojumuisha misaada kwa Pato la Taifa ¹	Asilimia	-2.2	-4.0	-4.1	-3.4	-3.4
4.6 Uwiano wa nakisi ya Jumla kwa Pato la Taifa ^{1,2}	Asilimia	-1.9	-4.0	-3.6	-3.1	-3.1
Deni la nje						
5.1 Mikopo iliyopokelewa	Dola Millions	22,952.7	25,519.3	27,832.5	30,252.7	31,950.9
5.2 Riba ambayo haijalipwa	Dola Millions	1,994.3	2,268.4	2,439.7	2,363.4	1,534.8

Chanzo: Wizaru ya Fedha; Benki kuu ya Tanzania; na Mamlaka ya mapato Tanzania

Tanbihi: ¹ Imekotolewa kwa kuzingatia Pato la Taifa kwa bei za miaka husika; ² inajumuisha misaada, matumizi yaliyochelewa (expenditure float)

n.a - haipatikani, p - ni takwimu za muda

Jedwali A2: Mwenendo wa Mapato na Matumizi ya Serikali – Tanzania Bara

Shilingi Milioni

	Bajeti ya 2024/25	Julai 2024 - Juni 2025		Juni-25	
		Makadirio	Halisi	Makadirio	Halisi
Mapato ya ndani (yakijumuisha Mamlaka za Serikali za Mitaa)	34,610,646.4	34,491,408.1	34,847,444.7	3,571,808.0	3,753,392.8
Mapato ya Serikali Kuu	33,254,305.8	33,135,067.5	33,408,589.5	3,444,267.1	3,579,197.2
Mapato yatokanayo na kodi	28,118,753.1	28,118,753.1	28,777,081.1	2,882,765.2	3,108,747.8
Ushuru wa forodha	10,520,765.7	10,523,055.0	10,725,676.0	931,901.8	1,012,051.5
Kodi ya bidhaa na huduma	5,671,520.3	5,671,520.3	5,611,926.1	529,922.4	490,901.9
Kodi ya mapato	10,070,031.9	10,070,031.9	10,444,524.2	1,272,057.6	1,441,841.9
Kodi nyingine	1,856,435.2	1,854,145.9	1,994,954.8	148,883.3	163,952.5
Mapato yasiyotokana na kodi	5,135,552.7	5,016,314.4	4,631,508.3	561,501.9	470,449.5
Mapato ya Mamlaka za Serikali za Mitaa	1,356,340.7	1,356,340.7	1,438,855.3	127,541.0	174,195.6
Jumla ya matumizi ¹	41,806,195.0	42,152,004.4	41,025,758.5	3,169,398.9	3,349,998.4
Matumizi ya kawaida	27,035,891.7	27,288,404.6	26,424,396.5	2,215,201.3	2,440,572.0
Mishahara	11,767,987.1	11,767,987.1	11,238,562.9	997,047.1	970,716.1
Malipo ya riba za mikopo	5,581,973.2	5,643,880.1	5,176,700.0	448,472.5	571,279.3
Ya ndani	3,146,668.0	3,146,668.0	3,243,016.9	326,400.7	390,577.9
Ya nje	2,435,305.2	2,497,212.1	1,933,683.1	122,071.8	180,701.4
Matumizi mengine ya kawaida	9,685,931.4	9,876,537.5	10,009,133.6	769,681.7	898,576.6
Matumizi ya maendeleo	14,770,303.3	14,863,599.8	14,601,361.9	954,197.6	909,426.4
Fedha za ndani	11,129,465.2	11,222,761.6	11,999,102.9	756,148.1	672,814.1
Fedha za nje	3,640,838.1	3,640,838.2	2,602,259.0	198,049.5	236,612.2
Nakisi ya bajeti bila ya misaada	-7,195,548.6	-7,660,596.3	-6,178,313.7	402,409.1	403,394.4
Misaada	794,390.7	794,390.3	795,481.8	78,659.6	52,966.9
Ya bajeti	109,024.4	109,024.1	52,966.9	0.0	52,966.9
Ya miradi	572,957.3	572,957.2	669,191.2	78,659.6	0.0
Ya kissekta	112,409.0	112,409.0	73,323.7	0.0	0.0
Nakisi ya bajeti ikijumuisha misaada	-6,401,157.9	-6,866,206.0	-5,382,831.9	481,068.7	456,361.3
Marekebisha (Adjustments to cash and other items (net))	0.0	0.0	-889,834.7	0.0	84,826.7
Balansi ya jumla	-6,401,157.9	-6,866,206.0	-6,272,666.7	481,068.7	541,188.0
Ugharamiaji wa nakisi ya bajeti	6,401,157.9	6,866,206.0	6,272,666.7	-481,068.7	-541,188.0
Ufadhili kutoka nje halisi	3,805,740.9	4,963,671.8	2,468,583.6	296,736.1	164,760.3
Mikopo	7,256,377.8	8,414,308.4	5,593,278.3	877,321.1	518,397.4
Mikopo ya bajeti	1,380,750.5	1,597,718.0	2,076,974.4	216,968.0	322,385.3
Mikopo ya miradi	5,875,627.3	6,816,590.4	3,516,303.9	660,353.1	196,012.1
ambayo: Mikopo ya masharti ya kibiashara	2,986,638.2	3,927,601.4	1,729,837.9	540,963.2	0.0
Mikopo ya kissekta	66,482.8	66,483.0	73,278.2	0.0	40,600.2
Marejesho ya mitaji ya mikopo ya nje	-3,517,119.6	-3,517,119.6	-3,197,972.8	-580,585.1	-394,237.3
Ufadhili wa ndani halisi ²	2,595,417.0	1,902,534.2	3,804,083.0	-777,804.8	-705,948.3
Mikopo kutoka benki na vyanzo vingine	2,595,417.0	1,902,534.2	3,804,083.0	-777,804.8	-705,948.3
Mikopo ya benki	2,300,791.1	1,694,165.4	110,423.5	-689,510.2	-1,430,757.2
Mikopo toka vyanzo vingine (baada ya marejesho ya mitaji ya miko)	294,625.8	208,368.8	3,693,659.5	-88,294.6	724,809.0
Mikopo ya ndani (rollover)	4,022,373.0	4,022,373.0	4,087,193.3	712,868.6	340,468.9
Kulipa mitaji ya mikopo ya ndani	-4,022,373.0	-4,022,373.0	-4,087,193.3	-712,868.6	-340,468.9

Chanzo: Wizara ya Fedha

Note: ¹ Hajajumuisha marejesho ya mitaji ya mikopo na matumizi yaliyochelewa (expenditure float); ² Thamani chanya ina maana ya ufadhili, na thamani hasi ina maana ya malipo au ongezeko la amana

Jedwali A3: Takwimu za Kifedha

	Jul-24	Ago-24	Sep-24	Okt-24	Nov-24	Des-24	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25
	Shilingi Bilioni												
Rasilimali halisi za nje	12,226.7	13,100.6	13,704.3	13,773.6	13,296.5	13,558.2	13,242.1	14,706.2	15,442.1	14,658.6	14,028.1	15,509.5	15,726.1
Rasilimali halisi za nje za Benki Kuu	12,227.6	12,581.4	12,804.0	12,668.2	11,445.5	11,863.4	11,480.8	13,020.1	13,217.7	12,273.9	11,844.6	13,623.0	13,884.0
Rasilimali halisi za nje za mabenki	-0.9	519.2	900.3	1,105.4	1,851.0	1,694.8	1,761.4	1,686.1	2,224.4	2,384.7	2,183.6	1,886.5	1,842.1
Rasilimali halisi za ndani	34,704.7	34,591.9	34,360.2	35,469.4	36,221.2	35,346.8	36,592.4	35,942.2	36,699.8	38,679.1	39,313.4	39,973.8	40,565.0
Madai ya ndani	47,250.2	47,176.6	47,160.9	48,136.2	48,998.9	47,559.0	49,255.1	48,836.1	50,109.3	51,989.3	52,813.1	52,610.3	52,147.8
Madai halisi kwa Serikali Kuu	11,895.7	11,445.7	10,986.7	11,618.5	12,257.1	11,461.6	12,679.0	11,853.4	12,110.0	13,233.5	13,021.1	12,061.2	11,175.6
Mikopo kwa sekta binafsi	35,354.6	35,730.9	36,174.1	36,517.8	36,741.8	36,097.4	36,576.1	36,982.7	37,999.3	38,755.8	39,792.0	40,549.0	40,972.2
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	46,931.4	47,692.5	48,064.6	49,243.0	49,517.7	48,905.0	49,834.5	50,648.4	52,141.9	53,337.7	53,341.5	55,483.3	56,291.1
Fedha zilizo kwenye mzunguko	7,085.6	7,302.0	7,353.5	7,408.2	7,597.1	7,351.6	6,997.7	6,954.5	7,190.0	7,024.1	7,438.9	7,874.8	8,122.1
Amana za hundi	21,823.8	21,862.2	22,280.0	22,663.5	22,617.6	22,454.7	23,353.0	23,777.1	24,483.7	25,351.5	25,031.6	25,988.2	26,155.5
Amana za akiba na muda maalumu	18,022.0	18,528.3	18,431.1	19,171.3	19,303.0	19,098.7	19,483.8	19,916.7	20,468.2	20,962.1	20,871.0	21,620.3	22,013.5
Fedha taslim (M0)	10,896.5	11,053.1	11,133.7	11,765.8	11,859.0	12,024.5	11,670.3	12,078.7	11,793.1	11,878.9	11,800.7	12,451.7	13,423.8
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	46,931.4	47,692.5	48,064.6	49,243.0	49,517.7	48,905.0	49,834.5	50,648.4	52,141.9	53,337.7	53,341.5	55,483.3	56,291.1
Amana za fedha za kigeni (FCD)	11,450.8	11,998.8	12,427.9	12,745.0	12,345.2	11,765.3	12,419.3	12,818.2	13,605.9	13,846.3	13,543.4	13,769.3	13,653.2
Amana za fedha za kigeni (Dola milioni)	4,323.4	4,470.1	4,575.0	4,753.2	4,708.5	4,954.3	4,995.3	4,951.9	5,120.7	5,169.1	5,045.8	5,286.6	5,369.8
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)	35,480.6	35,693.7	35,636.6	36,498.0	37,172.5	37,139.7	37,415.2	37,830.2	38,536.0	39,491.4	39,798.1	41,714.0	42,637.9
Amana za akiba na muda maalum zilizo katika shilingi ya Kitanzania	13,304.6	13,607.9	13,811.2	14,224.2	14,355.4	14,234.2	14,342.2	14,711.5	14,994.3	15,478.3	15,583.2	16,060.1	16,406.3
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	22,176.0	22,085.9	21,825.4	22,273.8	22,817.1	22,905.5	23,073.0	23,118.8	23,541.7	24,013.1	24,214.9	25,653.9	26,231.6
Fedha zilizo kwenye mzunguko	7,085.6	7,302.0	7,353.5	7,408.2	7,597.1	7,351.6	6,997.7	6,954.5	7,190.0	7,024.1	7,438.9	7,874.8	8,122.1
Amana za hundi	15,090.3	14,783.8	14,471.9	14,865.6	15,219.9	15,553.9	16,075.4	16,164.2	16,351.7	16,989.0	16,776.0	17,779.1	18,109.4

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A4: Mwenendo wa Riba

Asilimia

	2024												2025						
	Jan	Feb	Mac	Apr	Mei	Jun	Jul	Ago	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mac	Apr	Mei	Jun	Jul
A: Riba za mikopo/amana zilizo katika shilingi																			
1. Riba katika soko la fedha baina ya mabanki																			
Siku 1 (Overnight)	6.75	6.35	6.20	6.51	7.02	6.92	6.80	7.62	7.88	7.74	7.73	7.07	7.69	7.87	7.91	7.90	7.95	7.93	6.62
Siku 2-7	7.29	7.20	7.17	7.04	7.35	7.40	7.42	7.83	8.26	8.17	8.11	7.38	7.74	8.02	8.02	7.98	7.96	7.96	7.43
Siku 8-14	7.22	7.21	7.03	7.25	7.26	7.42	7.50	8.29	8.51	8.81	8.23	7.68	8.51	8.62	8.21	8.08	8.28	8.12	7.57
Siku 15-30	7.45	7.58	7.03	7.70	7.35	7.88	7.72	8.34	9.00	9.00	9.10	9.40	8.58	8.77	8.44	8.37	8.35	6.95	7.12
Siku 31-60	6.28	7.23	7.85	7.85	7.88	7.17	8.18	9.95	7.56	9.46	7.88	8.88	9.03	8.00	9.83	8.53	8.53	8.53	8.53
Siku 61-90	6.52	6.52	6.52	6.75	8.50	11.50	9.50	9.50	9.50	9.50	9.00	9.00	6.75	7.00	9.83	9.11	9.14	9.14	9.14
Siku 91-180	9.97	9.29	8.50	9.73	9.29	10.35	6.75	7.00	9.00	10.96	7.87	7.87	7.87	10.42	10.08	12.00	12.00	12.00	11.39
Zaidi ya siku 180	11.00	11.76	11.76	9.00	9.00	9.00	10.86	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93
Riba ya jumla	7.27	7.20	7.10	7.02	7.34	7.36	7.24	7.79	8.16	8.04	8.06	7.41	7.80	8.06	8.12	8.00	7.98	7.94	7.35
mabanki na Benki Kuu (Lombard rate)																			
	7.50	7.50	7.50	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.75
3. Riba ya mikopo ya muda mfupi toka kwa mabanki(Rf	2.43	2.43	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.77
4. Riba ya mikopo ya muda mfupi kwa mabanki(Revers	6.29	5.81	5.74	6.57	6.57	6.57	6.57	7.88	8.00	8.00	7.72	6.26	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21
5. Riba ya dhamana za serikali																			
Siku 35	6.29	6.29	5.93	5.93	5.93	5.93	5.93	5.93	5.93	5.93	5.93	5.93	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50
Siku 91	8.50	8.43	8.17	8.07	8.07	8.07	5.13	5.13	5.94	5.94	5.94	5.94	7.76	7.76	7.42	7.50	7.50	7.50	7.46
Siku 182	9.30	8.93	8.61	8.45	8.22	6.57	6.57	7.30	7.30	8.17	8.30	8.30	8.20	8.20	8.20	8.47	8.47	8.24	8.24
Siku 364	11.81	12.25	11.82	10.38	7.83	6.75	8.84	10.63	10.98	11.66	12.78	12.95	12.63	11.99	10.11	8.92	8.92	8.92	8.13
Riba ya jumla	11.76	12.21	11.65	10.33	7.86	6.75	8.81	10.61	10.85	11.55	12.68	12.95	12.51	11.93	10.10	8.86	8.86	8.89	8.13
6. Riba za hati fungani za serikali																			
Miaka miwili	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	11.64	12.55	12.55	12.08	12.08	12.08	12.17
Miaka mitano	10.09	10.09	10.09	10.09	10.09	10.09	10.09	10.09	10.09	12.41	12.41	12.41	12.41	12.41	13.14	13.14	12.94	12.94	13.18
Miaka saba	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71
Miaka kumi	12.03	12.03	12.03	12.30	12.30	12.30	12.30	13.26	13.26	13.26	13.26	13.26	14.08	14.08	14.08	14.26	14.26	14.26	13.74
Miaka kumi na tano	12.75	13.66	13.66	13.66	15.16	15.16	15.05	15.05	15.35	15.76	15.76	15.76	15.76	15.76	14.63	14.63	14.63	14.63	14.63
Miaka ishirini	13.51	15.83	15.51	15.24	15.24	15.13	15.17	15.40	15.45	15.76	15.64	15.71	15.71	15.28	15.28	15.11	15.11	14.50	14.50
Miaka ishirini na tano	14.39	14.39	16.79	16.13	16.13	15.38	15.38	15.38	15.42	15.42	15.93	15.93	15.84	15.84	15.84	15.84	15.29	14.80	14.80
7 Riba inayotumika kutathmini dhamana zinazorejeshwa kabla ya kuiva																			
	8.00	8.00	8.00	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.25
8. Riba za amana za akiba																			
	2.69	2.54	2.70	2.79	2.87	2.86	2.87	3.02	2.84	2.85	2.69	2.84	2.97	2.98	2.86	2.89	2.52	2.90	2.90
9. Riba za jumla za amana za muda maalum																			
Mwezi 1	7.48	7.83	8.36	8.94	9.18	8.70	8.39	8.67	9.05	9.49	10.62	10.68	9.60	9.90	9.88	7.94	10.47	9.90	11.50
Miezi 2	9.00	8.52	9.16	8.58	9.01	8.47	8.93	8.31	8.35	8.55	8.14	8.90	9.61	9.02	8.81	8.78	9.25	9.85	10.75
Miezi 3	8.63	8.85	8.81	8.52	8.65	9.38	9.10	8.66	8.87	8.68	8.91	9.26	8.84	9.24	9.42	9.43	9.85	11.12	10.19
Miezi 6	9.13	9.07	9.15	9.12	9.37	9.25	9.09	8.91	9.15	9.30	9.19	9.30	9.86	9.40	9.68	9.36	9.82	10.28	10.28
Miezi 12	9.15	9.06	8.94	8.21	8.97	9.09	9.01	8.82	9.12	10.41	9.63	9.62	10.08	9.48	8.14	9.27	9.72	9.79	9.88
Miezi 24	6.06	6.04	6.05	6.28	6.02	6.25	9.96	9.87	10.02	8.44	8.29	7.71	7.23	6.94	6.90	6.66	7.49	6.95	5.99
10. Riba za amana kwa wateja wakubwa																			
	9.56	9.52	9.59	9.33	9.72	9.86	9.96	10.12	9.88	10.27	10.14	10.39	11.80	11.40	10.35	10.52	10.64	11.21	10.72
11. Wastani wa riba za mikopo																			
Muda mfupi (Hadi mwaka 1)	15.82	16.10	16.17	15.93	15.98	15.57	15.67	15.50	15.67	16.06	15.56	15.74	15.70	15.77	15.83	16.15	15.96	15.69	15.51
Muda wa kati (Mwaka 1 hadi 2)	15.82	15.71	15.74	15.77	15.82	15.69	15.49	15.50	15.97	16.25	16.93	16.79	16.89	16.06	16.56	16.33	16.35	16.49	16.41
Muda wa kati (Miaka 2 hadi 3)	15.92	15.80	16.05	15.87	15.88	15.78	16.06	16.09	16.26	16.48	16.36	16.21	16.35	15.53	16.44	15.25	15.24	15.38	15.22
Muda mrefu (Miaka 3 hadi 5)	15.39	15.51	15.42	15.44	15.50	15.37	15.21	15.14	15.20	15.06	15.17	15.24	15.25	14.09	14.32	13.88	14.19	14.35	14.39
Muda mrefu (Zaidi ya Miaka 5)	13.97	14.08	14.15	14.09	14.18	14.11	14.02	14.09	14.59	14.50	14.35	14.58	14.45	14.25	14.36	14.19	14.17	14.25	14.28
12. Riba za mikopo kwa wateja wakubwa	13.44	13.40	13.46	13.95	12.69	12.82	12.78	12.79	12.92	12.93	12.77	12.83	12.80	13.42	12.94	12.88	12.99	12.68	12.56
B: Fedha za kigeni																			
1. Riba za amana																			
Amana za akiba	0.04	0.04	0.91	0.79	0.90	0.97	0.53	1.28	0.91	0.73	0.71	0.81	0.90	0.76	0.77	0.53	1.33	0.89	0.83
Riba za jumla za amana za muda maalum	3.40	3.73	3.82	3.77	3.65	3.91	3.97	3.73	3.68	3.85	3.99	4.20	4.22	3.66	2.98	2.94	3.65	3.60	3.75
Mwezi 1	2.25	3.92	3.77	2.94	3.76	2.96	2.96	3.52	4.37	3.31	3.13	3.58	4.36	3.52	3.01	2.43	2.46	2.47	2.50
Miezi 2	2.64	3.41	2.61	4.20	2.73	3.37	4.42	4.49	2.39	3.56	3.84	4.72	4.77	3.50	2.34	2.08	3.54	3.52	3.02
Miezi 3	4.09	3.20	4.21	2.80	2.88	4.42	4.49	2.36	3.88	3.93	4.97	4.79	4.47	3.31	2.23	3.62	3.53	3.03	4.31
Miezi 6	3.43	3.66	3.88	4.39	4.46	4.38	3.74	4.40	4.54	4.59	4.44	4.36	3.89	4.11	3.81	3.55	4.61	4.92	4.94
9 months	4.58	4.47	4.64	4.49	4.40	4.44	4.26	3.89	3.21	3.83	3.57	3.54	3.62	3.88	3.50	3.01	4.10	4.06	4.00
Miezi 12	7.72	8.13	8.17	8.10	8.19	7.23	8.34	8.56	8.44	8.77	8.53	8.80	8.83	8.97	8.93	8.89	8.81	8.70	8.82
Wastani riba za mikopo ya fedha za kigeni	7.72	8.13	8.17	8.10	8.19	7.23	8.34	8.56	8.44	8.77	8.53	8.80	8.83	8.97	8.93	8.89	8.81	8.70	8.82
Muda mfupi (Hadi mwaka 1)	9.46	9.11	9.60	8.74	8.77	6.58	9.10	9.55	9.41	9.50	9.50	9.44	9.89	9.93	9.99	9.97	9.99	9.93	9.91
Muda wa kati (Mwaka 1 hadi 2)	6.90	7.71	7.77	7.94	7.89	7.10	7.48	7.69	6.75	7.60	7.74	7.78	7.58	7.64	7.94	8.16	8.39	8.22	8.23
Muda wa kati (Miaka 2 hadi 3)	8.14	8.44	8.35	8.47	8.27	7.63	8.31	8.28	8.70	8.76	8.02	9.19	8.81	8.57	8.28	8.23	8.49	6.88	7.03
Muda mrefu (Miaka 3 hadi 5)	6.67	7.09	6.49	6.94	6.94	6.56	7.35	7.41	7.52	8.23	8.01	8.23	8.18	9.11	8.61	8.36	8.17	9.43	9.42
Muda mrefu (zaidi ya miaka 5)	7.42	8.29	8.63	8.40	9.08	8.26	9.48	9.86	9.82	9.76	9.36	9.34	9.70	9.62	9.83	9.70	9.01	9.06	9.52

Jedwali A5: Mizania ya Malipo ya Nje

Dola za Marekani (milioni)

	2020	2021	2022	2023	2024p
A. Urari wa Malipo ya Kawaida	-1,458.5	-2,374.3	-5,482.2	-2,960.6	-2,032.0
Bidhaa: Zilizouzwa nje ya nchi (f.o.b)	6,371.7	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6
Bidhaa asilia	808.1	627.9	766.5	953.3	1,473.3
Bidhaa zisizo asilia	5,253.3	5,763.0	6,058.4	6,321.6	7,228.8
kati ya hizo: Dhahabu	2,957.5	2,737.1	2,835.1	3,058.9	3,419.6
Bidhaa zisizo rekodiwa	310.4	365.4	399.0	421.6	419.6
Bidhaa: Zilizoagizwa kutoka nje ya nchi (f.o.b)	-7,831.7	-10,003.4	-14,208.7	-13,728.9	-14,278.9
Urari wa Biashara ya Bidhaa	-1,460.0	-3,247.1	-6,984.9	-6,032.3	-5,157.2
Huduma: Mapato	2,183.8	3,117.7	4,762.0	6,231.7	6,899.4
Usafirishaji	1,281.7	1,558.1	1,872.0	2,333.4	2,356.6
Utalii	714.5	1,310.3	2,527.8	3,373.8	3,903.1
Nyingine	187.5	249.3	362.2	524.4	639.7
Huduma: Malipo	-1,319.0	-1,607.0	-2,465.4	-2,395.9	-2,608.9
Usafirishaji	-607.0	-806.4	-1,378.4	-1,326.4	-1,374.5
Utalii	-203.8	-196.2	-357.5	-477.2	-446.1
Nyingine	-508.2	-604.4	-729.5	-592.3	-788.4
Urari wa Biashara ya Huduma	864.7	1,510.7	2,296.6	3,835.9	4,290.5
Urari wa Biashara ya Bidhaa na Huduma	-595.2	-1,736.4	-4,688.3	-2,196.5	-866.7
Mapato ya vitega uchumi: Yaliyolingia	111.2	102.5	183.9	301.2	356.4
Malipo ya Vitega Uchumi: Yaliyotoka	-1,375.7	-1,294.2	-1,577.1	-1,797.7	-2,098.4
Urari wa Mapato ya Vitega Uchumi	-1,264.5	-1,191.6	-1,393.2	-1,496.6	-1,742.0
Urari wa Bidhaa, Huduma na Mapato ya Vitega Uchumi	-1,859.8	-2,928.0	-6,081.5	-3,693.1	-2,608.7
Mapato ya Uhamisho Mali wa kawaida: Yaliyolingia	453.9	640.1	716.5	1,280.9	1,177.4
Serikali	141.2	104.7	76.4	131.0	139.2
Taasisi za zisizo za serikali	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Malipo ya Uhamisho Mali wa kawaida: Yaliyotoka	-52.7	-86.4	-117.2	-548.4	-600.7
Urari wa Uhamisho Mali wa Kawaida	401.2	553.7	599.3	732.5	576.7
B. Urari wa Uhamisho Mitaji	344.3	412.1	274.0	223.4	318.7
Uhamisho wa Mitaji: Uliolingia	344.3	412.1	274.0	223.4	318.7
Serikali	270.4	346.8	208.7	158.0	253.4
Taasisi za zisizo za serikali	73.9	65.3	65.3	65.3	65.3
Uhamisho wa Mitaji: Uliotoka	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumla, A na B	-1,114.2	-1,962.1	-5,208.2	-2,737.2	-1,713.3
C. Urari katika Uwekezaji	910.0	4,037.1	3,634.7	3,629.9	1,383.0
Uwekezaji wa Moja kwa Moja	-943.8	-1,190.5	-1,437.6	-1,648.9	-1,717.6
Uwekezaji wa Hisa	-3.6	-7.9	24.6	13.9	-26.1
Uwekezaji Mwingine	-30.1	2,854.5	2,172.5	1,967.1	-308.4
Mali (assets)	-19.8	-89.8	193.0	-749.6	-1,255.6
Madeni (liabilities)	-10.3	2,944.3	1,979.6	2,716.6	947.1
Jumla, Makundi A hadi C	-204.2	2,074.9	-1,573.4	892.7	-330.3
D. Makosa na Masahihisho	-560.7	-222.8	585.0	-850.8	410.8
Urari wa Malipo Yote	-764.9	1,852.1	-988.4	41.9	80.5
E. Akiba ya fedha za kigeni	764.9	-1,852.1	988.4	-41.9	-80.5
Vipengele vya Kumbukumbu					
Uwiano wa Urari wa Malipo ya Kawaida kwa Pato la Taifa	-2.3	-3.5	-7.4	-3.8	-2.6
Akiba ya Fedha za Kigeni	4,767.7	6,386.0	5,177.2	5,440.1	5,546.9
Akiba ya Fedha za Kigeni (Miezi ya Uagizaji wa Bidhaa Nje)	5.4	4.9	4.2	4.2	4.4
Kiwango cha Kubadilisha Fedha (mwisho wa kipindi)	2,298.5	2,297.6	2,308.9	2,506.0	2,374.7
Kiwango cha Kubadilisha Fedha (Kwa wastani kwa mwaka)	2,294.1	2,297.8	2,303.0	2,382.1	2,597.3

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania, Mamlaka ya Mapato Tanzania na Ukokotoaji wa Benki Kuu ya Tanzania.
Tanbihi: p inaashiria takwimu za awali; "---", badiliko linalozidi asilimia 100; f.o.b Mzigo ndani ya chombo

Jedwali A6: Mauzo ya Bidhaa Nje ya Nchi

Bidhaa	Mwaka unaoishia Julai				
	2021	2022	2023	2024	2025p
Bidhaa asilia	593.7	750.6	782.5	1,074.4	1,388.0
Koroshio	233.5	230.0	164.2	225.6	527.9
Karafuu	1.7	62.3	38.3	32.3	3.2
Kahawa	142.1	162.6	207.3	210.9	340.4
Pamba	61.7	92.8	100.5	109.4	45.2
Katani	18.7	21.5	25.1	19.9	30.3
Chai	32.3	31.3	32.4	20.9	19.1
Tumbaku	103.8	149.9	214.6	455.3	421.9
Bidhaa zisizo asilia	5,531.7	5,935.0	6,299.1	6,454.7	7,719.0
Madini	3,138.1	3,208.8	3,578.9	3,692.5	4,686.7
Dhahabu	2,986.8	2,707.1	2,939.0	3,148.0	3,977.9
Almasi	3.3	29.2	46.8	42.9	49.6
Tanzanite	31.9	23.2	25.2	22.8	17.4
Madini mengineyo	116.1	449.4	567.9	478.9	641.8
Bidhaa za mbogamboga na maua	346.4	363.6	296.5	437.0	478.0
Mbogamboga	276.9	287.3	203.9	329.8	359.7
Maua	25.5	25.7	24.3	27.9	28.3
Matunda	12.6	22.1	35.6	47.0	54.4
Nyingine	31.4	28.5	32.7	32.3	35.6
Bidhaa za viwandani	1,101.4	1,324.2	1,423.4	1,293.8	1,404.7
ambapo Saruji	50.2	50.9	62.0	37.8	32.0
Bidhaa za Ceramic	40.3	49.0	37.9	21.8	24.6
Vipodozi	84.5	42.2	46.5	38.0	50.2
Mafuta ya kula	13.5	18.9	17.1	24.0	44.8
Mbolea	82.1	79.8	115.1	35.8	68.1
Vyombo vya kioo	45.6	41.5	53.4	75.8	99.3
Chuma na vyuma	78.1	103.7	90.8	77.7	207.8
Karatasi na bidhaa zake	48.3	67.8	34.8	21.0	25.5
Vitu vya plastik	60.1	40.1	38.7	40.2	52.6
Nguo na vitambaa	77.1	118.9	95.9	78.6	83.8
Nafaka	331.5	365.6	219.5	154.9	382.3
Mahindi	36.0	117.6	59.2	29.8	172.0
Mchele	285.7	238.8	147.2	115.0	189.2
Nafaka nyinginezo	9.8	9.2	13.1	10.2	21.1
Samaki na mazao ya samaki	145.1	180.8	159.6	178.2	166.6
Mafuta ya mbegu	172.9	162.6	281.4	294.6	204.1
Bidhaa nyingine za mauzo ya nje	202.0	214.5	200.7	217.0	227.3
ambapo Maharage	59.7	40.9	51.9	12.3	1.7
Mbao na bidhaa za mbao	70.6	112.7	77.5	89.0	68.2
Kakao	25.9	26.5	29.3	76.2	107.6
Mimea	5.2	3.7	12.5	9.6	9.0
Ngozi na mazao ya ngozi	5.6	5.3	4.1	4.4	5.5
Mauzo ya ndani ya nchi kwenda nje	6,125.4	6,685.5	7,081.5	7,529.1	9,107.0
Bidhaa zilizosafirishwa tena nje (Re-Exports)	94.4	114.9	139.2	186.6	169.3
Mauzo yasiyorekodiwa	313.9	397.8	414.2	389.1	372.4
Jumla ya mauzo ya nje	6,439.3	7,083.4	7,495.8	7,918.2	9,479.4

Chanzo: Mamlaka ya mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A7: Bidhaa Zilizoagizwa Kutoka Nje ya Nchi

Bidhaa	Mwaka unaoishia Julai				
	2021	2022	2023	2024	2025p
Bidhaa za kukuza mtaji	1,530.9	2,082.2	2,951.8	2,768.5	3,026.4
Mashine na mitambo	670.0	935.4	1,284.5	1,083.7	1,063.3
Vifaa vya usafiri wa viwandani	384.1	583.9	1,012.0	922.5	1,196.7
Mashine na vifaa vya umeme	254.8	302.5	352.4	420.9	457.3
Bidhaa zingine za kukuza mtaji	222.0	260.4	303.0	341.4	309.2
Bidhaa za kati	5,962.8	8,823.3	9,848.3	9,677.2	10,241.8
Malignafi za Viwanda	2,895.5	4,219.0	4,458.6	4,476.0	5,075.2
ambapo Vyuma	750.0	1,060.6	962.0	1,226.2	1,360.2
Bidhaa za Plastiki	489.7	733.8	660.7	655.7	832.4
Mbolea	146.5	248.0	575.0	339.7	378.9
Mafuta na Vilainishi	1,574.2	2,747.4	3,196.9	3,079.2	2,781.6
ambapo Bidhaa za petroli zilizochujwa	1,476.4	2,654.2	2,954.0	2,846.1	2,689.1
Vifaa	791.0	954.7	1,001.1	964.3	1,139.7
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya viwandani	500.2	665.2	872.1	824.0	825.6
ambapo Ngano	181.7	293.0	410.3	303.6	352.8
Mafuta ya Kula-ghafi na Mafuta ya kula yaliyosafishwa	166.5	166.6	170.3	129.6	168.3
Sukari ya Matumizi Viwandani	87.8	114.7	126.9	147.4	164.4
Magari ya Binafsi	201.5	231.4	314.6	332.9	417.7
Bidhaa za Matumizi ya kawaida	1,174.5	1,310.5	1,408.4	1,397.7	1,449.9
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya kawaida	152.8	186.1	229.4	179.0	215.4
Vifaa vya usafiri wa kawaida	99.5	132.1	151.8	155.9	168.6
ambapo Pikipiki na baisikeli zenye mota	88.9	116.0	131.7	139.9	148.7
Bidhaa nyingine za Matumizi ya kawaida	922.2	992.3	1,027.2	1,062.7	1,065.9
ambapo Bidhaa za Dawa	368.9	329.4	307.1	279.4	278.1
Dawa za Kuua Wadudu na bidhaa kama hizo	105.0	124.9	166.1	198.8	157.6
Sabuni na Sabuni za Kusafishia	56.7	68.1	69.5	57.6	57.6
Nguo za vitambaa	41.8	58.4	58.5	47.3	57.3
Viatu na Bidhaa Zingine	42.6	49.1	50.8	57.6	56.4
Karatasi na Bidhaa za Karatasi	24.1	29.6	27.0	28.8	28.1
Jumla	8,670.4	12,218.2	14,210.8	13,845.6	14,720.3

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A8: Bei za Bidhaa Ulimwenguni

	Mafuta ghafi wastani (Dola za Marekan i kwa pipa)	Mafuta ghafi Brent (Dola za Marekan i kwa pipa)	Mafuta ghafi Dubai (Dola za Marekan i kwa pipa)	Kahawa Arabica (Dola za Marekan i kwa kilo)	Kahawa Robusta (Dola za Marekan i kwa kilo)	Chai wastani (Dola za Marekan i kwa kilo)	Chai Mombasa (Dola za Marekan i kwa kilo)	Mafuta ya mawese (Dola za Marekan i kwa kilo)	Ngano (ngumu) (Dola za Marekan i kwa kilo)	Tumbaku (Dola za Marekan i kwa kilo)	Pamba, fahirisi A (Dola za Marekan i kwa kilo)	DAP (Mbolea ya fosfeti) (Dola za Marekan i kwa kilo)	Urea (Dola za Marekan i kwa tani)	Dhahabu (Dola za Marekan i kwa wakia)
Jan-23	80.41	83.09	80.03	4.56	2.12	2.79	2.33	941.97	380.36	4,475.62	2.21	631.00	443.75	1,897.71
Feb-23	80.25	82.71	81.21	5.06	2.29	2.70	2.29	949.98	394.75	4,492.34	2.19	612.50	357.50	1,854.54
Mac-23	76.47	78.53	77.52	4.90	2.35	2.69	2.40	972.06	369.86	4,525.66	2.10	606.00	313.50	1,912.73
Apr-23	82.46	84.11	83.83	5.06	2.55	2.96	2.35	1,005.24	378.18	4,586.58	2.10	637.00	313.38	1,999.77
Mei-23	74.12	75.70	75.08	4.85	2.70	2.70	2.23	934.06	367.74	4,786.75	2.07	510.00	329.25	1,992.13
Jun-23	73.26	74.89	74.67	4.57	2.91	2.69	2.09	816.97	345.50	5,064.74	2.04	454.55	287.50	1,942.90
Jul-23	78.98	80.10	80.46	4.27	2.81	2.47	2.06	878.50	345.50	5,098.18	2.05	458.75	334.63	1,951.02
Ago-23	84.72	86.16	86.61	4.12	2.75	2.83	2.25	860.82	315.82	5,295.79	2.11	528.75	385.63	1,918.70
Sep-23	92.22	94.00	93.08	4.05	2.73	2.85	2.25	829.60	314.68	5,437.42	2.16	527.90	380.00	1,915.95
Okt-23	89.08	91.06	90.62	4.05	2.62	2.76	2.16	804.26	298.10	5,488.18	2.11	534.75	411.38	1,916.25
Nov-23	81.35	83.18	83.45	4.35	2.70	2.74	2.18	830.47	283.55	5,475.27	1.99	535.63	385.50	1,984.11
Des-23	75.72	77.86	77.22	4.65	2.99	2.71	2.19	813.51	291.12	5,461.78	2.00	563.75	354.00	2,026.18
Jan-24	77.67	80.23	78.86	4.47	3.26	2.66	2.20	844.90	283.91	5,533.84	2.03	596.25	335.38	2,034.04
Feb-24	80.55	83.76	81.18	4.60	3.38	2.71	2.23	856.93	278.50	5,534.96	2.20	583.81	351.25	2,023.24
Mac-24	83.55	85.45	84.70	4.61	3.66	2.69	2.15	942.92	274.83	5,608.24	2.20	617.50	330.00	2,158.01
Apr-24	88.01	90.05	89.39	5.27	4.23	3.03	2.31	935.69	272.30	5,674.49	1.99	545.00	320.00	2,331.45
Mei-24	81.45	82.00	83.53	5.08	4.04	3.20	2.17	859.15	289.42	5,629.87	1.91	522.00	284.80	2,351.13
Jun-24	81.21	82.56	82.17	5.48	4.50	3.22	2.14	873.67	265.55	5,754.61	1.83	543.00	336.25	2,326.44
Jul-24	83.26	85.30	83.94	5.67	4.73	3.30	2.20	896.09	260.26	6,015.53	1.79	539.40	342.50	2,398.20
Ago-24	78.12	80.86	77.95	5.76	4.73	3.22	2.20	932.63	250.85	5,998.60	1.76	546.00	342.50	2,470.15
Sep-24	72.42	74.29	73.43	6.12	5.33	3.27	2.10	982.83	269.69	6,078.93	1.82	554.75	337.50	2,570.55
Okt-24	73.97	75.66	74.65	6.10	4.89	3.15	2.07	1,077.25	272.85	6,166.26	1.84	573.44	374.75	2,690.08
Nov-24	72.29	74.40	72.79	6.72	4.98	3.09	2.24	1,168.59	253.75	6,338.63	1.80	574.50	352.30	2,651.13
Des-24	72.31	73.83	73.31	7.57	5.22	2.96	2.19	1,189.73	252.17	6,458.25	1.76	568.33	352.00	2,648.01
Jan-25	78.16	79.21	80.14	7.81	5.41	2.73	2.24	1,070.31	254.09	6,519.40	1.72	582.70	380.50	2,709.69
Feb-25	73.82	75.16	74.97	9.05	5.81	2.69	2.25	1,067.27	264.61	6,735.77	1.72	603.75	436.50	2,894.73
Mac-25	70.70	72.57	71.71	8.92	5.69	2.69	2.22	1,067.60	255.37	5,402.23	1.71	615.13	394.50	2,983.25
Apr-25	65.91	67.75	66.89	8.64	5.43	2.91	2.11	994.37	249.58	5,428.19	1.73	635.00	386.88	3,217.64
Mei-25	62.75	64.21	63.01	8.77	5.24	3.02	1.91	907.58	237.00	5,525.31	1.72	669.20	392.00	3,309.49
Jun-25	69.15	71.45	68.50	8.01	4.33	2.99	2.00	935.39	240.05	5,689.27	1.73	715.38	420.50	3,352.66
Jul-25	69.19	70.95	69.23	7.18	3.69	3.02	2.05	974.97	234.96	5,729.66	1.74	736.00	496.00	3,340.15

Chanzo: <https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets>

Jedwali A9(i): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la miezi kumi na mbili (Makundi maalumu)

Kipindi	Faharisi Bidhaa Zote	Vyakula na Vinywaji Baridi	Vinywaji Vikali na Tumbaku	Nguo, Mavazi na Yatu	Makazi maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	Alya	Usafiri	Habari na Mawasiliano	Burudani, Michezo na Utamaduni	Elimu	Migahawa na Huduma za Malazi	Bina na Huduma za Kifedha	Kizio: 2020=100	Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko
Uzani (%)	100.0	28.2	1.9	10.8	15.1	7.9	2.5	14.1	5.4	1.6	2	7	2	2	2
2023-Januari	4.9	9.9	0.6	2.5	2.0	3.0	1.8	6.2	1.7	1.0	3	3	0	2	2
Februari	4.8	9.6	0.4	2.6	1.5	2.8	1.8	6.0	1.6	1.2	3	3	0	2	2
Machi	4.7	9.7	0.5	2.4	1.1	2.9	1.7	5.7	1.6	1.5	3	3	-1	1	1
Aprili	4.3	9.1	0.8	2.8	0.3	3.1	1.8	4.3	1.7	1.8	3	3	0	2	2
Mei	4.0	9.7	0.5	2.4	1.1	2.9	1.7	5.7	1.6	1.5	3	3	-1	1	1
Juni	3.6	7.8	1.7	3.5	1.1	2.5	1.3	-0.4	1.9	1.9	3	5	0	3	3
Julai	3.3	6.1	3.8	3.4	1.2	2.7	1.9	0.4	2.1	2.2	3	5	0	4	4
Agosti	3.3	5.6	3.7	3.4	1.4	4.1	2.1	0.6	2.1	2.5	3	5	0	4	4
Septemba	3.3	5.6	3.6	3.0	1.3	3.9	1.7	1.0	1.7	2.7	4	5	0	4	4
Oktoba	3.2	4.5	3.5	3.0	1.0	3.4	1.7	3.1	1.4	2.8	4	5	1	4	4
Novemba	3.2	3.7	4.1	3.3	2.8	3.6	1.4	2.9	1.3	3.4	4	5	1	4	4
Disemba	3.0	2.3	4.1	3.2	4.0	3.6	1.3	3.3	1.3	3.5	4	4	1	5	5
2024-Januari	3.0	1.5	4.1	2.8	4.9	3.3	1.8	3.3	1.0	3.8	3	5	1	7	7
Februari	3.0	1.8	4.2	2.7	5.0	3.5	2.1	2.9	1.9	3.6	3	5	1	7	7
Machi	3.0	1.4	4.3	2.4	4.8	3.6	2.1	4.4	1.9	3.4	3	4	2	7	7
Aprili	3.1	1.4	4.0	2.1	4.0	3.3	2.0	5.1	1.8	3.3	3	4	2	8	8
Mei	3.1	1.6	3.4	2.0	5.2	3.3	2.0	5.0	1.7	3.4	3	3	2	8	8
Juni	3.1	0.9	3.2	1.8	6.6	3.5	1.9	5.2	1.7	3.3	3	3	2	7	7
Julai	3.0	1.8	4.2	2.7	5.0	3.5	2.1	2.9	1.9	3.6	3	5	1	7	7
Agosti	3.1	2.8	2.2	1.8	5.3	1.9	1.7	4.3	1.2	2.6	3	3	1	6	6
Septemba	3.1	2.5	2.2	1.9	5.8	2.1	1.8	4.3	1.1	2.5	3	3	1	6	6
Oktoba	3.0	2.5	2.3	2.0	5.4	2.1	1.8	3.6	1.3	2.3	3	3	1	6	6
Novemba	3.0	3.3	1.8	1.6	4.1	2.1	1.8	3.8	1.2	2.0	3	3	1	6	6
Disemba	3.1	4.6	2.2	1.2	2.9	2.1	1.9	3.5	1.0	2.0	3	3	1	5	5
2025-Januari	3.1	5.3	3.6	1.9	2.2	2.2	1.4	2.4	0.8	1.7	5	2	1	3	3
Februari	3.2	5.0	3.5	2.0	3.1	2.2	1.2	3.2	0.0	1.7	4	2	1	3	3
Machi	3.3	5.4	3.5	2.0	3.8	2.2	1.4	2.1	0.1	1.6	4	2	1	3	3
Aprili	3.2	5.3	3.4	2.0	3.8	2.3	1.5	2.1	0.1	1.7	4	2	1	3	3
Mei	3.2	5.6	3.4	2.0	3.4	2.3	1.7	1.7	0.1	1.5	3	2	1	2	2
Juni	3.3	7.3	3.5	2.0	1.7	2.0	1.8	1.6	0.0	1.4	3	1	1	2	2
Julai	3.3	7.6	3.0	1.9	1.3	2.4	1.6	1.2	0.2	1.0	3	1	1	2	2

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9(ii): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la miezi kumi na mbili (Makundi mengine)

Kizio: 2020=100

Kipindi	Mfumuko wa bei wa msingi	Mfumuko wa bei usio wa msingi	Mfumuko wa bei wa Nishati, mafuta na ankara za maji	Mfumuko wa bei za huduma	Mfumuko wa bei za bidhaa	Mfumuko wa bei wa Huduma za elimu na bidhaa zinazohusiana na elimu	Mfumuko wa bei wa bidhaa zote isipokuwa vyakula na vinywaji baridi
Uzani (%)	73.9	26.1	5.7	37.2	62.8	4.1	71.8
2022-Jan	3.3	6.0	7.3	2.9	4.7	2.3	3.1
Feb	3.0	5.6	5.8	2.4	4.4	2.2	2.7
Mac	2.7	6.1	6.3	1.9	4.5	2.0	2.4
Apr	2.8	6.5	9.9	1.7	5.0	1.4	2.6
Mei	3.0	6.8	13.5	2.7	4.8	1.5	3.4
Jun	3.4	7.4	12.9	3.4	5.0	1.5	3.9
Jul	3.5	7.5	11.2	3.5	5.2	1.5	3.8
Ago	3.2	9.0	9.6	3.2	5.5	1.6	3.4
Sep	3.3	9.5	7.9	3.4	5.7	1.7	3.5
Okt	3.0	10.6	8.7	2.8	6.2	1.7	3.3
Nov	2.7	11.3	7.7	2.7	6.1	1.6	3.1
Des	2.5	11.6	7.9	2.5	6.2	1.5	2.9
2023-Jan	2.5	11.8	6.9	2.9	6.1	1.9	3.0
Feb	2.4	11.5	6.4	2.7	6.0	2.1	2.8
Mac	2.3	11.4	5.0	2.7	5.8	2.0	2.7
Apr	2.0	10.7	0.4	2.6	5.3	2.0	2.3
Mei	2.0	9.4	-1.1	2.2	5.0	2.3	2.1
Jun	1.7	8.7	0.0	1.6	4.7	2.3	1.8
Jul	2.1	6.6	-0.6	2.1	4.0	3.0	2.2
Ago	2.2	6.4	-0.6	2.2	4.0	3.1	2.4
Sep	2.3	6.3	0.9	2.2	4.0	3.1	2.4
Okt	2.5	5.0	0.0	2.7	3.4	3.1	2.6
Nov	2.6	5.0	5.3	2.6	3.7	3.2	3.0
Des	3.1	3.2	5.1	3.2	3.1	3.6	3.3
2024-Jan	3.2	2.2	6.6	3.4	2.7	3.0	2.8
Feb	3.7	1.4	7.2	3.0	3.0	2.9	3.5
Mac	3.9	0.9	6.6	3.3	2.8	3.0	3.7
Apr	3.9	1.4	9.3	3.3	3.1	3.1	3.9
Mei	3.6	2.1	9.8	3.0	3.2	3.5	3.7
Jun	3.6	1.8	13.5	2.9	3.2	3.7	4.0
Jul	3.3	2.2	14.6	2.5	3.2	3.0	3.8
Ago	3.2	3.1	11.2	2.3	3.6	2.8	3.3
Sep	3.2	3.0	11.5	2.3	3.6	3.0	3.4
Okt	3.2	2.4	9.7	2.2	3.5	2.9	3.2
Nov	3.3	2.1	5.7	2.3	3.3	3.1	2.9
Des	3.3	3.3	5.3	1.6	3.8	2.9	2.5
2025-Jan	2.7	4.0	3.5	1.0	4.2	4.0	2.1
Feb	2.5	5.0	5.4	1.4	4.2	4.0	2.4
Mac	2.2	6.0	7.9	1.0	4.5	4.0	2.3
Apr	2.2	5.7	7.3	1.1	4.3	3.8	2.3
Mei	2.1	5.6	6.1	1.0	4.2	3.2	2.1
Jun	1.9	7.1	2.1	0.9	4.7	2.9	1.7
Jul	1.9	7.1	1.0	0.8	4.7	2.8	1.5

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9(iii): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara), badiliko la mwezi mmoja - Makundi maalumu

Samani, vilaa vya nyumbani na ukarabati wa makazi														Kizio 2020 =100		
Kipindi	Mfumuko wa bei wa jumla	Vyakula na vinywaji baridi	Vinywaji vikali na tumbaku	Mavazi na viatu	Makazi, maji, umeme, gesi na nishati nyinginezo	Makazi	nyumbani na ukarabati wa makazi	Afaa	Usafiri	Habari na mawasiliano	Burudani, michezo na utamaduni	Huduma za elimu	Migahawa na huduma za malazi	Huduma za bima na fedha	Usafi binafsi, hifadhi ya jami na bidhaa na huduma mchanganyiko	
Uzani (%)	100.0	28.2	1.9	10.8	15.1	7.9	2.5	14.1	5.4	1.6	2.0	6.6	2.1	2.1		
2023-Jan	0.7	1.2	0.0	0.5	0.1	0.4	0.2	1.1	0.4	0.3	2.4	0.5	0.2	0.5		
Feb	0.4	1.3	0.0	0.2	0.1	-0.1	0.0	-0.1	-0.1	0.2	0.4	0.2	0.0	-0.1		
Mac	0.8	1.9	0.1	0.4	0.4	0.2	0.0	0.1	0.0	0.3	0.1	0.8	-0.4	0.0		
Apr	0.4	0.8	0.5	0.4	0.4	0.3	0.1	-0.3	0.1	0.2	0.0	0.4	0.1	0.3		
Mei	0.2	-0.4	0.7	0.2	0.5	0.2	0.0	0.3	0.2	0.1	0.3	1.5	0.0	0.3		
Jun	0.1	-0.3	0.2	0.4	0.5	0.1	0.1	0.0	0.1	0.2	0.0	0.3	0.0	0.9		
Jul	-0.1	-1.2	2.0	0.1	-0.2	0.5	0.7	0.9	0.2	0.5	0.0	0.1	0.7	1.2		
Ago	-0.4	-1.8	-0.1	0.2	0.1	1.3	0.0	0.3	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0	0.2		
Sep	0.1	0.3	0.0	-0.1	-0.4	-0.1	0.0	0.2	0.3	0.5	0.2	0.2	-0.1	-0.1		
Okt	-0.2	-0.5	-0.1	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.3	-0.2	0.1	0.0	0.1	0.0	-0.2		
Nov	0.4	0.4	0.7	0.5	1.4	0.4	0.0	0.0	0.1	0.6	0.0	0.1	0.1	0.2		
Des	0.6	0.1	0.5	1.5	0.2	0.0	0.6	0.2	0.2	0.0	-0.1	0.1	1.2	1.2		
2024-Jan	0.7	0.5	0.0	0.1	0.9	0.2	0.7	1.1	0.1	0.5	1.6	1.3	0.3	3.0		
Feb	0.5	1.6	0.2	0.1	0.1	0.1	0.4	-0.5	0.8	0.1	0.5	-0.1	0.3	-0.1		
Mac	0.8	1.5	0.1	0.2	0.2	0.2	0.0	1.6	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2		
Apr	0.5	0.8	0.2	0.1	0.8	0.1	0.0	0.3	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.4		
Mei	0.1	-0.3	0.2	0.1	0.5	0.2	0.0	0.3	0.1	0.3	0.9	0.0	0.1	1.0		
Jun	0.1	-0.9	0.0	0.2	1.9	0.3	0.0	0.1	0.1	0.0	0.2	0.5	0.1	0.0		
Jul	-0.2	-1.1	0.6	0.1	-0.1	0.3	0.3	0.3	-0.1	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0		
Ago	-0.2	-0.1	0.4	0.1	-1.3	0.0	0.2	0.0	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1		
Sept	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.4	0.0	0.0	0.2	0.0		
Okt	-0.3	-0.5	0.0	-0.1	-0.6	0.0	0.0	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.5		
Nov	0.4	1.2	0.1	0.1	0.1	0.3	0.0	0.1	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0	0.1		
Des	1.9	0.5	0.1	0.3	0.2	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.2	0.7		
2025-Jan	0.6	1.2	1.4	0.8	0.2	0.3	0.3	0.0	-0.1	0.3	2.9	0.1	0.0	0.9		
Feb	0.6	1.2	0.1	0.2	0.9	0.1	0.2	0.3	0.0	0.1	0.2	0.0	0.2	0.1		
Mac	0.8	1.9	0.1	0.2	0.9	0.3	0.2	0.4	0.1	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2		
Apr	0.4	0.7	0.1	0.0	0.8	0.2	0.2	0.4	0.0	0.1	0.0	0.3	0.2	0.1		
Mei	0.1	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0		
Jun	0.3	0.7	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0		
Jul	-0.3	-0.8	0.1	0.0	-0.4	0.6	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0		

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9(iv): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la mwezi mmoja (Makundi mengine)

Kizio 2020 =100

Kipindi	Mfumuko wa bei wa msingi	Mfumuko wa bei usio wa msingi	Mfumuko wa bei wa Nishati, mafuta na ankara za	Mfumuko wa bei za huduma	Mfumuko wa bei za bidhaa	Mfumuko wa bei wa Huduma za elimu na bidhaa zinazohusiana na elimu	Mfumuko wa bei wa bidhaa zote isipokuwa vyakula na vinywaji baridi
Uzani (%)	73.9	26.1	5.7	37.2	62.8	4.1	71.8
2023-Jan	0.5	1.3	0.2	0.7	0.8	1.5	0.5
Feb	0.1	1.3	-0.1	0.1	0.6	0.3	0.0
Mac	0.2	2.1	1.0	0.2	1.1	0.0	0.3
Apr	0.2	0.7	-0.1	0.1	0.5	0.0	0.2
Mei	0.5	-0.7	0.7	0.5	0.0	0.3	0.4
Jun	0.2	-0.1	0.7	0.2	0.0	0.1	0.2
Jul	0.4	-1.6	-1.2	0.5	-0.5	0.7	0.4
Ago	0.1	-1.5	0.1	0.2	-0.7	0.2	0.3
Sep	0.1	0.2	-0.5	0.1	0.1	0.1	0.0
Okt	-0.1	-0.4	-0.1	0.0	-0.2	-0.1	0.0
Nov	0.2	1.3	3.5	0.0	0.8	0.1	0.5
Des	0.6	0.5	0.9	0.7	0.6	0.4	0.6
2024-Jan	0.7	0.4	1.7	0.9	0.4	0.9	0.0
Feb	0.5	0.5	0.2	-0.3	0.9	0.2	0.0
Mac	0.4	1.6	0.5	0.5	0.9	0.1	0.5
Apr	0.2	1.3	2.4	0.1	0.8	0.2	0.3
Mei	0.2	-0.1	1.2	0.2	0.1	0.6	0.3
Jun	0.2	-0.4	4.1	0.2	0.0	0.3	0.5
Jul	0.1	-1.1	-0.3	0.1	-0.4	0.1	0.1
Ago	-0.1	-0.6	-2.9	0.0	-0.3	0.0	-0.3
Sep	0.1	0.1	-0.2	0.0	0.1	0.3	-0.3
Okt	-0.1	-0.9	-1.7	-0.1	-0.4	-0.2	-0.3
Nov	0.3	0.9	-0.2	0.1	0.7	0.2	0.1
Des	0.3	1.7	0.5	0.1	1.1	0.2	0.2
2025-Jan	0.5	1	-0.1	0.3	0.8	2.0	0.3
Feb	0.2	1.6	2.3	0.1	0.9	0.2	0.3
Mac	0.2	2.5	2.8	0.1	1.2	0.1	0.4
Apr	0.2	1.0	1.9	0.2	0.5	0.0	0.3
Mei	0.2	-0.2	0.0	0	0.1	0.0	0.1
Jun	0.0	1.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.1
Jul	0.1	-1.1	-1.3	0.0	-0.4	0.0	0.0

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A10: Mwenendo wa Deni la Taifa

	Dola za Marekani Milioni												
	Jul-24 ^f	Ago-24 ^f	Sep-24 ^f	Okt-24 ^f	Nov-24 ^f	Dis-24 ^f	Jan-25 ^f	Feb-25 ^f	Mac-25 ^f	Apr-25 ^f	Mei-25 ^f	Jun-25 ^p	Jul ^p
1. Jumla ya deni la nje lililokubaliwa ²	34,523.5	34,798.3	35,614.1	35,484.4	34,923.8	35,781.9	36,034.4	36,032.9	36,524.5	36,974.4	37,558.1	37,354.6	39,108.2
Deni lililokwisha tolewa na linalodaiwa	30,010.2	30,525.1	30,786.9	30,668.5	30,629.0	30,863.4	30,865.4	31,612.7	32,086.2	32,525.3	32,340.5	32,687.0	34,305.8
Deni ambalo bado halijatolewa	4,513.3	4,273.3	4,827.1	4,815.9	4,294.8	4,918.5	5,169.0	4,420.2	4,438.4	4,449.1	5,217.6	4,667.6	4,802.3
2. Deni la nje lililotolewa kwa mujibu wa aina ya wadau ²	30,010.2	30,525.1	30,786.9	30,668.5	30,629.0	30,863.4	30,865.4	31,612.7	32,086.2	32,525.3	32,340.5	32,687.0	34,305.8
Deni la nchi washirika (Bilateral)	1,145.9	1,181.2	1,192.9	1,147.4	1,129.9	1,193.2	1,200.2	1,272.2	1,327.6	1,385.3	1,364.2	1,446.8	1,398.4
Deni la mashirika ya kimataifa (Multilateral)	17,351.0	17,898.9	18,009.6	18,040.5	18,073.5	18,113.4	18,143.3	18,333.7	18,600.6	18,930.4	18,960.2	19,302.5	19,962.2
Deni la kibiashara	10,521.5	10,454.6	10,594.8	10,500.7	10,465.5	10,642.1	10,568.6	11,053.6	11,234.1	11,336.2	11,161.9	11,325.9	12,070.0
Mikopo ya mauzo ya nje (Export credits)	991.8	990.4	989.7	980.0	960.1	914.7	953.3	953.3	923.8	873.4	854.2	611.8	875.3
3. Deni la nje lililotolewa kwa mujibu wa wakopaji ²	30,010.2	30,525.1	30,786.9	30,668.5	30,629.0	30,863.4	30,865.4	31,612.7	32,086.2	32,525.3	32,340.5	32,687.0	34,305.8
Serikali kuu	24,808.9	25,510.0	25,699.2	25,455.7	25,406.9	25,799.9	25,774.5	26,317.1	26,712.0	27,236.1	27,048.7	28,055.0	28,331.2
Mashirika ya umma	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	1.3	3.8
Sekta binafsi	5,197.5	5,011.4	5,084.0	5,209.1	5,218.4	5,059.7	5,087.2	5,291.9	5,370.4	5,285.5	5,288.0	4,630.7	5,970.9
4. Deni la nje lililotolewa kwa mujibu wa fedha ²	30,010.2	30,525.1	30,786.9	30,668.5	30,629.0	30,863.4	30,865.4	31,612.7	32,086.2	32,525.3	32,340.5	32,687.0	34,305.8
Dola za Marekani	19,768.4	20,030.4	20,204.5	20,346.5	20,387.0	20,539.2	20,639.5	21,192.7	21,400.1	21,462.2	21,338.0	21,355.6	22,662.3
Yuro	5,086.7	5,235.2	5,314.0	5,183.3	5,159.4	5,209.6	5,209.0	5,383.1	5,523.6	5,751.0	5,688.5	5,847.6	6,042.9
Yuan ya China	1,915.0	1,966.0	1,984.5	1,945.6	1,949.8	2,014.6	2,019.6	2,029.8	2,057.7	2,113.6	2,047.4	2,171.7	2,203.8
Nyinginezo	3,240.1	3,293.5	3,283.8	3,193.1	3,132.8	3,099.9	2,997.3	3,007.1	3,104.7	3,198.5	3,266.5	3,312.1	3,396.8
4. Deni la nje kwa aina ya matumizi ²	30,010.2	30,525.1	30,786.9	30,668.5	30,629.0	30,863.4	30,865.4	31,612.7	32,086.2	32,525.3	32,340.5	32,687.0	34,305.8
Msaada wa mizania ya malipo na bajeti	5,536.1	5,762.1	5,773.8	5,958.4	5,944.6	6,396.2	6,393.1	6,713.2	6,747.1	6,834.6	6,818.3	7,195.9	7,748.1
Usafirishaji na mawasiliano	6,558.7	6,746.7	6,823.1	6,741.9	6,707.9	6,641.0	6,665.9	6,775.0	6,935.3	7,088.9	7,073.4	7,236.0	7,262.7
Kilimo	1,506.5	1,522.7	1,553.1	1,535.9	1,531.9	1,538.6	1,542.2	1,550.6	1,598.0	1,645.1	1,679.4	1,743.7	1,796.0
Nishati na madini	4,010.3	3,912.2	3,971.0	4,039.6	4,019.7	3,893.9	3,833.4	4,050.2	4,095.4	4,097.8	4,072.2	4,152.2	4,345.4
Viwanda	822.2	822.0	825.0	794.9	790.1	788.9	815.6	813.7	841.1	814.3	813.6	712.6	1,178.2
Huduma za kijamii na elimu	6,253.2	6,423.3	6,451.8	6,338.6	6,360.6	6,288.9	6,311.5	6,423.8	6,525.2	6,669.8	6,700.8	6,755.6	6,761.9
Fedha na bima	1,379.4	1,370.1	1,415.9	1,443.3	1,457.3	1,451.9	1,454.9	1,456.8	1,421.6	1,382.4	1,374.5	1,179.8	1,386.4
Utalii	496.0	500.1	500.1	518.8	522.4	520.2	519.6	520.5	595.8	597.5	597.0	561.0	581.9
Ardhi, majengo na ujenzi	1,604.8	1,606.1	1,608.4	1,543.0	1,550.0	1,555.6	1,542.8	1,543.1	1,546.2	1,568.6	1,499.1	1,443.7	1,494.4
Nyinginezo	1,843.0	1,859.8	1,864.9	1,754.1	1,744.6	1,788.4	1,786.6	1,765.8	1,780.5	1,826.3	1,712.2	1,706.5	1,751.0
6. Utoaji wa deni la nje ¹	166.0	449.8	246.2	489.5	95.7	890.9	129.1	724.3	421.9	144.0	110.1	868.4	473.7
Serikali kuu	147.7	433.9	148.6	287.4	71.8	794.4	57.7	496.6	286.4	96.2	101.3	829.6	385.5
Mashirika ya umma	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Sekta binafsi	18.2	15.9	97.6	202.1	24.0	96.5	71.4	227.7	135.6	47.8	8.8	38.8	88.2
7. Ugharamiaji wa deni la nje ¹	135.8	125.7	110.8	350.3	115.7	447.5	186.5	116.6	143.3	155.4	381.9	234.4	37.5
Mtaji (Principal)	105.4	102.2	45.9	250.9	80.0	340.2	127.3	66.9	96.3	142.2	273.8	173.6	25.4
Riba	30.4	23.5	64.9	99.4	35.7	107.3	59.2	49.7	47.0	13.2	108.2	60.8	12.1
Malipo mengine	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
8. Mtiririko halisi wa deni la nje ¹	60.5	347.6	200.3	238.6	15.7	550.6	1.8	657.4	325.6	1.8	-163.7	694.8	448.3
9. Uhamisho halisi wa deni la nje ¹	30.1	324.1	135.4	139.2	-20.0	443.4	-57.4	607.7	278.6	-11.5	-271.8	634.0	436.2
10. Madeni yaliyocheleweshwa ya nje kwa mujibu wa aina ya wadau ²	1,150.5	1,171.6	1,205.8	1,216.3	1,237.9	1,329.7	1,351.5	1,364.5	1,404.9	1,441.3	1,497.6	773.1	2,518.7
Mtaji	725.0	733.8	753.8	761.7	768.4	817.6	836.1	840.8	866.4	892.9	931.8	504.5	1,793.5
Deni la nchi washirika (Bilateral)	150.9	153.9	155.4	156.9	151.9	153.5	156.5	156.5	156.8	157.0	158.6	159.2	141.1
Malipo ya mitaji ya mikopo ya nje	36.0	36.1	36.7	37.4	37.5	49.5	49.6	49.6	50.4	51.5	51.5	10.4	168.1
Deni la kibiashara	360.4	366.0	382.9	390.5	400.4	434.6	448.2	450.1	470.3	493.7	524.9	288.9	1,178.1
Mikopo ya mauzo ya nje	177.8	177.9	178.9	176.8	178.6	180.1	181.7	184.6	188.9	190.6	196.8	46.1	306.2
Riba	425.5	437.8	452.0	454.6	469.6	512.1	515.4	523.7	538.5	548.4	565.8	268.6	725.2
Deni la nchi washirika (Bilateral)	76.9	77.2	77.3	76.9	77.4	77.2	77.2	77.3	77.5	78.0	78.4	78.7	78.6
Deni la mashirika ya kimataifa (Multilateral)	29.8	30.3	30.4	30.8	31.3	30.9	30.9	31.0	32.0	33.2	33.2	26.0	41.0
Deni la kibiashara	179.4	187.1	198.2	200.5	209.4	244.7	250.9	254.2	266.2	272.1	286.4	132.5	420.7
Mikopo ya mauzo ya nje	139.4	143.1	146.1	146.3	151.5	159.3	156.4	161.3	162.9	165.1	167.8	31.5	184.8
11. Jumla ya deni la nje	30,435.7	30,962.9	31,238.9	31,123.2	31,098.6	31,375.5	31,380.8	32,136.4	32,624.6	33,073.7	32,906.2	32,955.5	35,031.0
12. Jumla ya deni la ndani	12,286.4	12,221.2	11,997.8	12,262.0	12,809.9	13,633.7	13,735.4	13,177.2	12,926.7	12,974.0	13,219.8	13,631.1	13,886.2
13. Jumla ya deni	42,722.0	43,184.1	43,236.7	43,385.2	43,908.5	45,009.2	45,116.1	45,313.6	45,551.3	46,047.6	46,126.1	46,586.6	48,917.2
Mwisho wa kipindi: kiwango cha ubadilishaji fedha	2,673.9	2,681.7	2,718.5	2,693.1	2,620.6	2,394.8	2,486.6	2,581.3	2,650.0	2,679.2	2,685.6	2,604.6	2,545.8

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbichi: Madeni yaliyocheleweshwa ya mashirika ya kimataifa ni yale yanayodaiwa sekta binafsi;¹ inaashiria mtiririko wa deni katika kipindi husika; ² inahusu hali ya deni mwishoni mwa kipindi; r ni takwimu zilizorekebishwa; na p ni takwimu za awali.

ISSN 0856 - 6844

Kwa maelezo zaidi wasiliana na:
Benki Kuu ya Tanzania, Barabara ya 16 ya Jakaya Kikwete 40184,
Sanduku la Posta 2303, Dodoma, Tanzania
Simu: +255 26 296 3182-7 au +255 22 223 2541

Taarifa hii inapatikana kwenye tovuti: <http://www.bot.go.tz>